

– Jeg har ikke helt gitt opp tanken på at jeg skal tilbake til Blindern en gang

Veronica Orderud

Kultur s. 19

Ansatt ved Norges musikkhøgskole anklaget for

RASISTISK KOMMENTAR

Nyhet s. 7

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 73, utgave 12 | www.universitas.no | onsdag 10. april 2019

- KIDNAPPERE
- DRAPSMENN
- OVERGRIPERE

OG STUDENTER

I lla fengsel venter Norges farligste menn på frihet. I mellomtiden pugger noen av dem til Exphil-eksamen – akkurat som deg.

Nyhet s. 12-15

MENINGER

Redaktør:	Runa Fjellanger runa.fjellanger@universitas.no 901 59 831	Følg oss
Nyhetsleder:	Henrik Giæver h.s.giaever@universitas.no 986 70 257	www.universitas.no
Fotosjef:	Odin Drønen	facebook.com/UniversitasOslo
Desksjef:	Kari Eiring	twitter: @universitas_no
Nettredaktør:	Jonas Solgård	instagram: universitas_offisiell
		Tips oss
		tips@universitas.no

Utdanning hjelper

I denne ukens avis møter du studentene «Eivind», «Knut» og «Elias». De lever liv ganske annerledes enn de fleste studenter. Uten fadderuke, kollokvieslit og litt for lange lunsjer i SiO-kantina. Det er det en god grunn til. Mens det nærmeste du kommer frihetsberøvelse er obligatoriske forelesninger, er de tre mennene forvaringsdømte.

På Ila sitter «de verste av de verste», som fengselsbetjentene kaller dem. Forvaring er for farlige, tilregnelige lovbrøyttere som har begått alvorlige voldsforbrytelser, seksualforbrytelser og frihetsberøvelse. Hvert femte år kan de løslates, men ifølge Ila fengsel og forvaringsanstalt blir de fleste der i rundt ni år.

Til Universitas roser «Eivind» (39) Universitetet i Oslo (UiO), som han mener har tatt ham godt imot. De tre innsatte forteller at UiO har hjulpet dem og motivert dem, og at det hjelper at noen gidder å investere tid og ressurser i dem.

– Og en kjenner at jaggu er det andre som gidder å investere littegrann, så da skal jeg i hvert fall ikke være dårligere selv, sier «Eivind». Drapsmenn, overgripere og kidnappere. Det er de som får forvaring i Norge. Ikke en gjeng som fortjener TV, arbeid i verkstedet eller studieplass på Universitetet i Oslo? Så feil kan man ta. Det handler nemlig ikke om hva de innsatte fortjener, men om rehabilitering.

Nesten all forskning de siste tjue årene indikerer at høyere utdanning i fengselsprogram reduserer tilbakefall og fører til reduksjon i kriminalitet, ifølge det omfattende forskningsprosjektet «The Prison Studies Projects», fra Harvard University i USA.

Utdanning hjelper. Også Veronica Orderud, som er intervjuet i denne ukens Min studietid, roser UiO. Hun følte seg inkludert på Det teologiske fakultet, og kunne tenke seg å studere mer på Blindern.

Orderud og de tre mennene på Ila er heldige. For der de skryter av UiO, opplever andre innsatte helt andre forhold.

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) klagde tidligere i vår Tromsø fengsel inn til diskrimineringsnemnda for brudd på likestilling- og diskrimineringsloven, ifølge iTromsø. Mens mennene i samme fengsel kan studere, blir kvinnene sittende innelåst på cella på lukket avdeling i 23 timer i døgnet, selv om de ikke har blitt dømt til isolasjon. Tromsø fengsel har verken en egen kvinneavdeling eller ressurser til å ha kvinnene ute i en fellesskapsavdeling. LDO legger særlig vekt på at de kvinnelige innsatte ikke får utdanne seg eller delta på de samme aktivitetene som de mannlige, men derimot får tilbud om å produsere tennbriketter på egen celle.

– Når det i tillegg ikke er noen tilbud om utdanning, så er sjansen for at man kommer tilbake til samfunnet, minimal, sier Hanne Bjurstrøm, likestillings- og diskrimineringsombud, til iTromsø.

Det holder ikke, når innsatte i norske fengsler har samme rett til tjenester og tilbud som befolkningen ellers, utdanning inkludert, ifølge Kriminalomsorgen. Eller som Tom Røed Fredriksen, avdelingsleder på Rud videregående skole, avdeling Ila fengsel og forvaringsanstalt, sier:

– Det er frihetsberøvelsen som er straffen, og den er langt verre enn folk forestiller seg.

Det handler nemlig ikke om hva de innsatte fortjener, men om rehabilitering

Mange arbeidsplasser vektlegger «relevant arbeidserfaring». Hvorfor gjør ikke høgskoler og universiteter det samme?

Gi meg en lektor med skitt under neglene

kommentar

Rasmus Gorset Berg, journalist i Universitas

Jeg husker godt den første gangen jeg skulle gjøre et telefonintervju. Spørsmålene var skrevet ned og gjennomgått. PC-en sto klar foran meg, fingrene var plantet på tastaturet, og mobilen var koblet til handsfree'n. Dette hadde jeg lest om, dette hadde jeg studert ... og det gikk til helvete. Etter andre spørsmål hadde intervjuobjektet allerede svart på nesten alt jeg lurte på, og jeg mistet helt tråden. I stedet for å ta meg sammen takket jeg for meg og la på. All min teoretiske erfaring betydde nada.

I forrige utgave av Universitas kunne du lese om Tine Eide som mener praktisk kompetanse blir nedprioritert i praktiske fag. Eide vikarierer som universitetslektor på institutt for journalistikk og mediefag ved Oslomet, og til tross for hennes imponerende resymé fra arbeidslivet mangler hun forskningskvalifikasjoner som trengs for å jobbe som lektor. For å si det noe enklere, skulle vi fått et fag som lærer deg å bli konge, hadde ikke Kong Harald vært kvalifisert til å undervise i det.

Når det kommer til lektortittel er det altså ikke nok å være ekstremt god eller erfaren i noe. I tillegg

må man drive forskning, eller ha brukt massevis av ekstra tid på skolebenken. Hele poenget med de fleste studier er å forberede studenter på arbeidslivet, og om alle undervisere på en linje har samme bakgrunn og grunnlag går studentene glipp av verdifulle synspunkter fra de med variert praktisk erfaring. Vi trenger mangfold i en lærerstab. Praktisk og teoretisk erfaring burde i det minste likestilles, og i fag som leder til en jobb med mye praktisk arbeid, burde den praktiske erfaringen vektlegges mer. Hadde jeg vært med i «Game of Thrones» ville jeg tross alt heller lært drageridning av Daenerys enn av Sam, selv om han sikkert har lest ganske mye om det.

Skulle vi fått et fag som lærer deg å bli konge, hadde ikke Kong Harald vært kvalifisert til å undervise i det

Her har kunstnerne skjønt det. For å bli lektor eller professor i et kunsthøgskolefag holder det med mye anerkjent arbeid i feltet og dokumenterte kurs, oppgaver, studier eller relevant vitnemål. Hvor høy grad du kan oppnå avhenger av den praktiske erfaringen din. Dermed har de med mye erfaring i kunstneriske felter en snarvei inn i undervisningsverdenen dersom de ønsker det. Da kan de bruke glansdagene

på kunst, sex, dop og det de måtte ønske, for så å trekke seg tilbake i en sikker lektorstilling når de er klare for familielivet. De er gode i det de gjør, og er dermed kvalifisert til å lære det bort. I andre yrker som ikke er kunstneriske, må man da altså

Arkivaren

Historiske skråblikk av Teresa «the skråblikk» Cissé

Studenter, foren eder!

I 2001 var det nedleggingen av det røykerommet i Frederikkebygningen som opprørte studentene mest. To studenter dannet aksjonsgruppen Røykernes solidaritetskomite. –Ingen av oss røyker. Denne aksjonsgruppen er ikke dannet ut fra egne særinteresser, det er en prinsippsak, sa en av lederne for aksjonsgruppen. Deres første aksjon var å rive ned alle forbudt-plakatene ned for så å ta dem med den på Frederikkeplassen og lage røykeforbudbål, mens de mottok applaus fra studenter som så på. En fra Studentparlamentet mente disse aksjonisten burde brukt tiden sin på mer fornuftige ting. Hva er vel mer fornuftig enn å stå opp mot «Universitetsdiktaturet» og «et inkonsekvant flertallstyranni»?

Universitas 2001, nr. 15

Sommerjobb-inspo?

«–Hvor det blir av den andre sokken? Det kan jeg svare på. Men det kommer nok til å koste deg ti kroner, smiler Tønnesen lurt. For en tier svarer han på livets små spørsmål, for 25 kroner på de store. Med seg ut på Karl Johan har han et hjemmesnekret skilt med ordene «Spør filosofen» og vitnemålet fra UiO godt synlig. Etter å ha gjort ferdig sin hovedfagsoppgave i filosofi i fjor vår prøver Tønnesen nå å tjene noen kroner ved å filosofere på åpen gate mens han søker på «ordentlige» jobber». Om Tønnesen nå, atten år senere, enda ikke har fått seg «ordentlig» jobb, kan du sende melding til ORAKEL <ditt spørsmål> eller SOFIST <standpunkt du ønsker forsvart til 41674588 (Tjenesten koster ti kroner per melding).

Universitas 2003, nr. 6

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestudentene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Simen Eriksen
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36
Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69
Besøksadresse: Moltke Moes vei 33
Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo
Epost: universitas@universitas.no
Nettside: www.universitas.no

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOVLAND

tilbake til skolebenken om man i senere tid ønsker å bli lektor.

Problemet er at for å være høyskole eller universitet må de ha en viss mengde ansatte med mastergrad eller høyere. Men skolene kan gjøre unntak. Skal det ansettes lektor i et fag hvor de ikke forventer å finne noen med både relevant arbeidserfaring og doktorgrad kan man lyse ut lærerstilling istedenfor lektor. Kravene til teoretisk erfaring senkes, man får tilgang til flere kandidater, og det blir lettere å skape en variert lærerstab. Dette er ikke en løsning på problemet, det er symptombehandling på en kronisk sykdom. Når kravene gjør at det ikke finnes kvalifiserte lektorer i fag, så må kravene fjernes. Ikke ta til takke med

å ansette lærere på dårligere lønn enn lektor!

Nå mener jeg selvsagt ikke at teoretisk erfaring er meningsløst. En av de største utfordringene med praktiske arbeidsfelt, som journalistikk, sykepleier eller IT, er at de er under konstant utvikling og praktisk erfaring kan bli utdatert. Det er derfor man trenger forskning og analyse slik at undervisningen alltid holder seg oppdatert og alltid forbereder studentene best mulig på arbeidslivet. Men man må sette foten på gasspedalen en god del før man får sertifikatet, og en femåring kan ikke sitte hjemme og se på bilder av Karsten og Petra i barnehagen og forvente at nye venner kommer bankende på døra. Når så mange situasjoner i livet avhenger av praktisk erfaring, er det

merkelig at det ikke blir mer verdsatt hos undervisere.

Løsningen virker åpenbar. Er det fag som skal lære deg noe praktisk, la undervisere kvalifisere seg på samme måte som undervisere i kunstneriske fag. Kjære kunnskapsdepartement, denne får dere fra meg gratis: Har du praktisk erfaring på høyeste nivå? Du kan bli professor. Har du gjennomført godkjent stipendprogram for praktisk arbeid? Gjør vei for ny førsteamanuensis! Har du dokumentert omfattende praktisk arbeid som tilsvarer nivå for doktorgrad? Du er en førstelektor, du! Og har du anerkjent praktisk virksomhet eller arbeid av et visst omfang, ja, da kan du bli lektor.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Gabriel Skålevik

Get on loser, were liberating oslo

UNIVERSITAS

TIPS OSS:
tips@univerisitas.no

UTTEGNERE:
Anna Torst Saatvedt
Synne Hellevang
Kari Eiring

DESKJOURNALISTER:
Teresa Eltervåg Cissé

KORREKTURSJEFER:
Selma Joner

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

NYHET

nyhetsredaktør: **Henrik Giæver**
h.s.giaever@universitas.no 986 70 257

Nesten 7 av 10 studenter ikke begynt å tenke

67 prosent av norske studenter har ikke begynt å tenke på pensjon, ifølge Studentundersøkelsen. Martha (21) er blant 18 prosent av norske studenter som allerede planlegger pensjonen sin.

Sparing

tekst Mylena Kifle
foto Lucas Leonardo Ibanez-Fæhn

– Hvis man begynner å planlegge pensjonen sin som student vil man blant annet ha muligheten til å reise og pensjonere seg tidligere, forteller Martha Josefine Melkild (21) om hvorfor hun har begynt å tenke på pensjonssparing.

Melkild studerer entreprenørskap og økonomi ved Handelshøyskolen BI. Ifølge Studentundersøkelsen, utført av Sentio på

Har du begynt å planlegge pensjonen din?

- + Ja, har begynt å planlegge og har satt av midler: 15 %
- + Nei, jeg har ikke begynt å planlegge/Nei, jeg har ikke tenkt på det: 67 %

Kilde: Undersøkelsen er utført av Sentio på vegne av NSO og Universitas

av foreldregenerasjonens pensjonsordninger.

– Den gamle pensjonsreformen gjelder for foreldrene til de fleste som studerer i dag. De har ikke nødvendigvis måtte aktivt spare til pensjon. Jeg har aldri opplevd at mine foreldre har trengt å tenke på pensjon, men med den nye pensjonsreformen er det plutselig nødvendig.

Den vanligste feilen man gjør er å ikke starte pensjonssparing tidlig nok

Silje Sandmæl, Forbrukerøkonom i DNB

vegne av Norsk studentorganisasjon (NSO) og Universitas, er hun i mindretall.

– Jobben min sparer en prosentandel av lønnen min i pensjon. Jeg har og lagt inn litt penger her og der i et lav-risiko fond, hovedsakelig ment til pensjon. Akkurat nå er hovedprioriteten min BSU (Boligsparing for ungdom) og når jeg har fylt opp den skal jeg sette inn et fast månedlig beløp i fond som vil være ment til pensjon.

– Lenge til pensjon

Undersøkelsen viser at 67 prosent av norske studenter ikke har begynt å tenke på pensjonen sin.

Håkon Randgaard Mikalsen, leder for Norsk studentorganisasjon (NSO), tror mange ikke tenker på pensjon i dag på grunn

– Når vi som studenter aldri har hatt noen rundt oss som har hatt behov for å gjøre det, er det vanskelig å komme på det helt selv, sier Mikalsen.

Selv om Melkild studerer økonomi kjenner hun ingen studenter som har begynt å tenke på pensjonssparing.

– Jeg skjønner godt at det er mange studenter som ikke har begynt å tenke på pensjon. Det er lenge til, og om man sparer vil man jo heller bruke de pengene nå, sier hun.

– Selv kommer min bevissthet rundt sparing fra foreldrene mine, mer enn fra studiet.

Melkild tror også at mangelfull informasjon om pensjon er noe av grunnen til at det er så få studenter som har begynt å tenke på det.

Fremtid: Martha Josefine Melkild mener studenter kan bli mer bevisste på egen pensjon. – Hvis man begynner å planlegge pensjonen sin som

– Selv om det kunne vært bedre informasjon om pensjon til studenter, kan man likevel forsøke å bli mer bevisst på det og lage en plan. Sparer du 100 kroner i måneden et sted der du kan få avkastning på det, er det plutselig blitt veldig mye når du er pensjonist.

Pensjon fra første krone

Mikalsen forteller at det er viktig for NSO at ordningen rundt pensjonsopptjening som er til

stede i dag forbedres. Han trekker frem pensjon fra første krone som noe de mener er spesielt viktig.

– Det du får i studiestøtte bur-

Jeg føler at det er noe jeg må begynne med nå

Alexandra Drakopoulos, student

de kunne telle som grunnlag for pensjonssparing. Det er mange som tar lang utdanning der man ikke nødvendigvis går ut i en jobb med topplønn, som for eksempel sykepleiere og lærere. Hvis du i tillegg skal gå hele den perioden uten noe pensjonsopptjening kommer du dårligere ut etter pensjonsoppgjøret.

Dårlig informasjon

Utenfor Frederikkeplassen på Blindern møter Universitas stu-

Studerenter har problemer på pensjon

student vil man blant annet ha muligheten til å reise og pensjonere seg tidligere, sier hun.

dentene Alexandra Drakopoulos og Amanda Berntsen, de forteller at de ikke har begynt å tenke på pensjonssparing.

– Jeg føler at det er noe jeg må begynne med nå, jeg bare vet ikke hvor jeg skal starte, forteller Drakopoulos.

Berntsen forteller til Universitas at hun heller ikke vet nok om ordningene rundt pensjon.

Alexandra Drakopoulos

– Jeg tror at hvis det hadde vært mer oppmerksomhet rundt pensjon og mer informasjon om det hadde jeg tatt det mer seriøst.

DNB tipser

Forbrukerøkonom i DNB, Silje Sandmæl, forteller til Universitas at unge i dag vil trolig få mye

Amanda Berntsen

mindre i pensjon enn eldre gjør i dag.

– Det er forventet at dagens unge vil leve lenger. Den vanligste feilen man gjør er å ikke starte pensjonssparing tidlig nok.

Sandmæl forstår likevel at det er mange studenter som ikke har mulighet til å sette av store summer til pensjon.

– Mange unge har en stram økonomi og det som bør stå

øverst på listen er å kunne betale for de helt nødvendige tingene, og etter hvert kunne klare å kjøpe seg en bolig.

– Husk at alle årene du er utenfor arbeidslivet går du faktisk glipp av viktig pensjonsopptjening. Her trenger det ikke å være snakk om at du må spare store summer, noen hundrelapper i måneden vil komme godt med. Små summer kan vokse seg veldig store over tid.

universitas@universitas.no

Den ville ville vesten

BERGEN: Universitas' lillesøster i Bergen Studvest skriver denne uken om Høgskulen på Vestlandet (HVL), som skal ha brutt loven hele 3.857 ganger, og det på bare tre uker.

Nærmere bestemt har HVL gjort seg skyldig i å bruke for lang tid på å rette eksamensoppgaver 3.857 ganger, ifølge tall Studvest har fått tak i. Dette tilsvarer at hver sjette eksamen hadde forsinket sensur, til tross for at Universitets- og høyskoleloven slår fast at «(4) Sensuren skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid.»

Dette får Jonas Hagesæther Røthe, fag- og forskingsansvarlig i Studenttinget ved HVL til å se rødt.

– Det er veldig rart at studenter er nødt til å forholde seg til frister for eksamen, men HVL klarer ikke å forholde seg til fristen for sensur, sier han til avisen.

Han tar til orde for å innføre bøter til fakulteter som har forsinket sensur. Det er imidlertid ikke prorektor for utdanning ved HVL, Bjørg Kristin Selvik, enig i, men vedgår at forsinkede sensurer ikke er bra.

– Dette er ikke en ønsket situasjon fra vår side. Vi har et krav om å følge loven, og vi ønsker at dette skal være normalt.

Skal bruke 40 millioner på datamaskin

DYR I DRIFT: Sammen med Finland, Sverige, Danmark, Belgia, Tsjekkia, Polen, Estland, Nederland og Sveits skal Norge investere i en superdatamaskin. Det opplyser Kunnskapsdepartementet i en pressemelding.

Datamaskinen, som skal stå i Finland, skal brukes til såkalt High Performance Computing (HPC), eller tungregning.

– Neste generasjon tungregningsmaskiner kan utføre minimum en milliard milliarder beregninger i sekundet. Ved å gå sammen med andre europeiske land, vil Norge få tilgang til sterkere og raskere tungregningsmaskiner enn vi ellers ville fått, sier forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø.

Ifølge henne skal datakraften brukes til å løse store vitenskapelige og samfunnsmessige utfordringer, for eksempel innenfor helse, klima og sikkerhet.

Høyskolen Kristiania blir den største kunstfaglige høgskolen

Høyskolen Kristiania overtar Musikkteaterhøyskolen og Norges Dansehøyskole. De tangerer da Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) og vil ha landets største kunstfaglige utdanningstilbud.

Imperialisme

tekst Rasmus Gorset Berg
foto Lucas Leonardo Ibanez-Fæhn

Den 12. desember i fjor ble det klart at Høyskolen Kristiania hadde inngått en avtale om sammenslåing med Norges dansehøyskole. Den 3. april i år avslørte de i en pressemelding at en liknende avtale også er signert med Musikkteaterhøyskolen. Begge vil bli integrert i Høyskolen Kristiania fra og med 1. september i år. Som de skriver i pressemeldingen: «dermed er det en privat høyskole som har landets største kunstfaglige utdanningstilbud».

En del av en større plan

Tidligere har rektor for Høyskolen Kristiania, Arne H. Krumsvik, fortalt om ambisjonene om å skape Norges første private universitet.

– Dette er en av flere elementer for å hjelpe oss til å nå målet, sier Krumsvik.

For Kunsthøgskolen er ikke størrelse et mål i seg selv

Jørn Mortensen, rektor ved KHiO

Høyskolen Kristiania er allerede den største private breddehøyskolen, som vil si at de tilbyr flest studier, og Krumsvik forteller at de lenge har hatt en plan om å bygge seg opp innen kunstfag.

– Med denne overtagelsen har vi da det største kunstfaglige studietilbudet i Norge. Den første august etablerer vi avdeling for kunstfag, design og medier som blir vårt kunstfaglige fakultet, og vi ønsker da å få samlet hele den virksomheten under ett og samme tak.

De har ikke besluttet hvor lokalet for de kunstfaglige utdanningene skal være.

Krumsvik nevner at det er stor entusiasme i begge høyskolene for de mulighetene overtakelsen åpner for.

– Morsomt å være med

Erik Schøyen, rektor ved Musikkteaterhøyskolen, synes det er gøy å kunne være med på å forme det nye fakultetet og å bli del av det som nå er den største kunstfaglige høyskolen. Med tanke på de

nye lokalene sier han at de deler ambisjoner med både Norges dansehøyskole og teaterlinjen på Høyskolen Kristiania.

– Det er blant annet å ha et ordentlig 'black box teater', altså en scene hvor man kan ha mindre visninger, og å ha gode undervisningsrom. Det er jo trangt her i våre nåværende lokaler, selv om det går greit, og det å ha en fleksibilitet i de ulike rommene vi bruker ser vi frem til, forteller Schøyen.

For øyeblikket holder Musikkteaterhøyskolen til i Trondheimsveien, men målet er å flytte alt kunstfaglig til samme lokale så tidlig som høsten 2020.

Schøyen spekulerer i at for studentene ved Musikkteaterhøyskolen kommer de første merkbare effektene av sammenslåingen til å være positive. Han forventer ingen revolusjon i starten av sammenslåingen da det vil være i de samme lokalene og det vil være de samme lærerne som underviser.

– De får tilgang til store lesesaler og biblioteker på Høyskolen Kristianas mange campuser, og det er den typen ting vi har begrenset av her hos oss. Det å være en del av et større studentsosialmiljø tror jeg også er en god ting for alle studentene, sier Schøyen.

Opptatt av kvalitet

Rektor Jørn Mortensen ved KHiO har ingen innvendinger til at Høyskolen Kristiania nå blir størst på det kunstfaglige.

– For Kunsthøgskolen er ikke størrelse et mål i seg selv. Vi er opptatt av kvalitet på utdanningen, forskningen og formidlingen, skriver han i en e-post til Universitas.

Han mener det er godt med et mangfoldig studietilbud også innen kunstfaglige disipliner, og at Høyskolen Kristianas målsetting om vekst er både skjerpene og stimulerende for fagmiljøet.

Mortensen peker på Strukturmeldingen som en av grunnene til at flere mindre private høgskoler inngår samarbeid med Høyskolen. Strukturmeldingen er en reform som kom i 2015 som går ut på at regjeringen vil fordele ressurser på færre, men sterkere institusjoner.

– Men det er også noe som heter smådriftsfordeler, og eventuelle negative sider må i så fall følge av at man mister disse. Det er alltid viktig å finne en balanse som gjør at man har best fokus på kjernevirksomheten, som nettopp er utdanning, forskning og formidling, skriver Mortensen.

universitas@universitas.no

Størst: Høyskolen Kristiania overtar Musikkteaterhøyskolen og Norges Dansehøyskole, og blir med det landets største kunstfaglige utdanningstilbud.

PRAKSIS I ARBEIDSLIVET

På KULA-studiet er det to perioder med praksis i forskjellige organisasjoner. Der får du muligheten til å samle erfaring fra reelle arbeidsmiljøer samtidig som disse erfaringene diskuteres og settes i en faglig sammenheng i studieøpet.

Master i pedagogikk

STUDIERETNING

KUNNSKAPSUTVIKLING OG LÆRING I ARBEIDSLIVET (KULA)

Lurer du på hvordan kunnskap utvikles og deles i arbeidslivet? Og på hvordan du kan være med på å tilrettelegge for god opplæring, kompetanseutvikling og bruk av digitale verktøy på arbeidsplassen?

KULA er et 2-årig heltidsstudium som fokuserer på læringsmulighetene til ledere og medarbeidere innen organisasjoner i både privat og offentlig sektor. Studiet er spesielt aktuelt for deg som ønsker å jobbe med organisasjonslæring, tilrettelegging av opplæring i arbeidslivet, kompetanseutvikling i organisasjoner, rådgiving, eller forskning- og utredningsarbeid.

Søknadsfrist: 15 april

For mer informasjon og opptakskrav:
www.uio.no/studier/program/pedagogikk-master/studieretninger/kula

UiO : Institutt for pedagogikk

Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Omtaler Islam som «perfekt sted for psykopater»

Facebook: NMH mottok i januar et varsel, etter at en ansatt hadde skrevet Islamkritiske kommentarer på Facebook-innlegget til en frivillig organisasjon.

Kommentarer fra en ansatt ved Norges musikkhøgskole (NMH) har blitt varslet inn til ledelsen. NMH ønsker ikke å ta stilling til uttalelsene.

Rasisme

tekst Gina Grieg Riisnæs

NMH mottok i januar et varsel, etter at en ansatt hadde skrevet Islamkritiske kommentarer på Facebook-innlegget til en frivillig organisasjon. I kommentaren hadde den ansatte skrevet «Stevn Islam som ideologi for menneske- rettsdomstolen. Dette er svindel av første klasse. Forby Islam. Det er

perfekt sted for psykopater sosio- pater». I varselet argumenteres det for at den ansattes Facebook-profil ikke er privat, og ved hva slags signaler det sender til muslimske studenter ved høgsolen. NMH har ikke gått videre med saken. Dette kommer frem i dokumenter Universitas har fått innsyn i.

Ytringsfrihet på Facebook

«I dette tilfellet mener vi at ansattes Facebook-profil, og dermed også denne ytringen, må betraktes som privat. Vi tar ikke stilling til innholdet i selve ytringen utover å anta at den ligger innenfor det som omfattes av ytringsfriheten», lød NMHs tilsva.

Seniorrådgiver i seksjonen for økonomi, personal og arkiv ved NMH, Karl Gunnar Ekblad, begrunner høgsolens beslutning med regjeringens etiske retningslinjer for statstjenesten.

Der står det at statsansatte, så vel

som andre, har rett til å ytre seg kritisk om statens virksomhet og alle andre forhold.

– Det er ikke opp til hver enkelt virksomhet å trekke skillelinjene mellom ansatte som ansatt og privatperson, sier Ekblad.

– Vurderer høyskolen selv om ansattes handlinger samsvarer med regjeringens retningslinjer?

– Det vil være nødvendig, men ikke tilstrekkelig, at en ytring kan skade virksomhetens saklige og legitime interesse for at den skal bryte med lojalitetsplikten etter retningslinjene. Etter vår vurdering vil ytringen ikke kunne skade høgsolens saklige og legitime interesse.

Stor takhøyde i kommentarfelt

Videre i regjeringens etiske retningslinjer står det at statsansatte har samme grunnleggende ytringsfrihet som andre innbyggere. Ytringsfriheten står sentralt i norske lover, men kan

begrenses av straffeloven.

– Det skal mye til for å gripe inn i ytringsfriheten. Den er en helt sentral rettighet som grunnloven gir oss, forklarer Jo Martin Stigen, professor ved institutt for offentlig rett ved UiO.

– Jeg vil tro det vil være ganske stor takhøyde i kommentarfeltene på Facebook, fortsetter han.

– I en totalvurdering, bør det kanskje tas hensyn til at slike kommentarfelter kan fungere som et boltringsrom hvor folk får blåst ut også sine litt mer ekstreme tanker. Når de som leser er klar over det, kan det kanskje forsvare et større spillerom her enn i andre fora.

Den frivillige organisasjonen svarte på kommentaren ved å lenke til deres retningslinjer for nettdebatt i Facebook-innlegget.

Antar studentene skiller

Ekblad bekrefter at den ansatte har fått vite at kommentaren ble

meldt inn.

– Vedkommende takket for å ha blitt gjort oppmerksom på reaksjonen, informerer han.

– Er dere bekymret for hvilke signaler en slik kommentar sender til muslimske studenter hos dere?

– NMH går ut fra at studentene skiller mellom det høgsolen står for og det som ytres av ansatte som privatpersoner, og at en slik kommentar derfor neppe sender signaler om noe annet enn vedkommendes private meninger, avslutter Ekblad.

Universitas har vært i kontakt med den ansatte det gjelder. Vedkommende sier følgende i en kommentar:

Kommentaren gjaldt Islam som ideologi og var ikke ment å ramme enkeltpersoner. Jeg har gjennom mange år støttet mange muslimer.

universitas@universitas.no

Veenner

Bli med på veenner® En morsom ny måte å finne nye venner på.

Det er nå enklere for folk å finne nye og meningsfulle vennskap som ungdom og i voksen alder.

Veenner® AS, er et norskeid selskap innen sosiale medier.

Her kan du skriver blog, deler video og vitser med dine nye venner

Blir medlem her på

www.veenner.com

Studentenes spørretime: Lørdag gjestet forskning- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø NSOs landsmøte.

Ny politikk: 272 tillitsvalgte studenter møtte opp på Quality Hotell Tønsberg i helgen for å diskutere studentpolitikk.

Kjemper en klimakamp

NSO vedtok et historisk gjennomslag på helgens landsmøte.

Klima

tekst Selma Joner og Jantra Hollum
foto Odin Drønen

– Dette er en liten revolusjon, sier Christen Andreas Wroldsen, medlem i arbeidsutvalget og miljøansvarlig for Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo.

NSOs landsmøte tok et klart standpunkt på klima, med den vedtatte klimaresolusjonen. I resolusjonen står det blant annet at Norges universitet og høyskoler skal halvere klimagassutslipp innen 2025, og utfase petroleumsvirksomheten.

– Jeg har tidligere oppfattet NSO som litt konservativ, men denne klimaresolusjonen er veldig radikal. Når jeg startet i studentpolitikken snakket man aldri om klima. NSO har ikke hatt politikk på dette i det hele tatt tidligere, og det har vært stor skepsis mot å mene noe om saker som ikke er studentpolitikk, forteller Wroldsen.

– Dette er uten tvil den grønne blokka

i NSO sitt største gjennomslag noensinne.

– Drill, baby, drill!

Ikke alle på landsmøtet var like begeistret for klimaresolusjonen, og spesielt punktet om petroleumsutfasing var kontroversielt for mange.

Martine Tennholm, nestleder for Studentparlamentet ved Universitetet i Tromsø (UiT), sa deriblant «drill, baby, drill» fra talerstolen når hun ga sin personlige mening om klimaresolusjonen.

– Framtidens energi ligger ikke i oljen, men vi må fortsette å utvinne når vi ikke har et reellt alternativ inntektsmessig. Norsk petroleum har også en nytteverdi: Særlig land i EU er avhengig av norsk gass for å utfase sin kullvirksomhet og for å nå sine klimamål, utdyper Tennholm overfor Universitas.

Anne Marie Lund, sentralstyremedlem i NSO, er personlig svært kritisk til resolusjonen.

Klimakamp er ikke en studentkamp, men en verdenskamp

Anne Marie Lund,
sentralstyremedlem i NSO

– Jeg er helt imot petroleumsutfasingen, og at vi i NSO i det hele tatt skal mene noe om det, forteller Lund og legger til:

– NSO har svært liten påvirkningskraft på hvilke næringer som eksisterer her i landet, men kan ha stor påvirkningskraft på hvilke forskningsprosjekter som prioriteres.

– Mener du at klimakamp ikke er studentkamp?

– Klimakamp er jo ikke en studentkamp, men en verdenskamp. NSO kan legge til rette for at våre arrangementer har lite utslipp og er bærekraftige, framfor å uttale oss om hele landet.

– Veddemål mot fremtiden

Vegard Smievoll, medlem av sentralstyret

i NSO, er en av initiativtakerne til klimaresolusjonen.

– Ifølge FNs klimapanel har vi 11 år på å kutte utslipp med 45 prosent dersom vi ønsker et noenlunde levelig klima i frem-

tiden. Det er en kamp mot klokken. Landets universiteter og høyskoler er kilde til store klimagassutslipp gjennom reiser, bygningsmassen og innkjøp, forteller Smievoll.

I tillegg mener han at staten «kaster bort» omtrent 600 millioner kroner på petroleumsforskning.

– Dette er et veddemål mot vår fremtid. Alle disse ressursene burde vært brukt på å forske oss ut av dagens uføre gjennom massiv satsing på forskning på fornybar energi.

NSO krever også at Norges petroleumsvirksomhet avvikles til fordel for mer klimavennlig virksomhet.

– Norge baserer i dag landets økonomi og velstand på én næring som ødelegger kloden. Å fortsette oljeutvinningen i samme spor er et svik mot oppvoksende generasjoner, som NSO representerer. Derfor er klimakamp også studentkamp.

Nybø støtter studentene

– Jeg er glad studentene har et stort og sterkt klimaengasjement, forteller Iselin Nybø, forsknings- og høyere utdanningsminister, fra talerstolen under studentenes spørretime på landmøtet.

– Det er viktig at dere som er den unge stemmen forteller oss hva dere mener er viktig og må gjøres, og tar tak i det som

itikk.

mot klokken

er vår viktigste utfordring i fremtiden, sier hun og legger til:

– Det er også viktig for oss i Kunnskapsdepartementet. Vi er opptatt av det grønne skiftet. Vi ønsker grønnere campus, studentboliger, vi ønsker at bærekraftsmålene skal være en del av studiene til dere som skal ut i næringslivet og arbeidsmarkedet i fremtiden.

Dette ble også vedtatt

I tillegg til klimaresolusjonen, vedtok Landsmøtet et dokument med prinsipper for oppførsel og organisasjonskultur i NSO. I fjor fikk nemlig Landsmøtet kraftig kritikk fra Westerdals-delegat Veslemøy Aalde Heyerdahl, for det hun mente var dårlig debattkultur i organisasjonen. Dette fordi det i hovedsak var menn og erfarne studentpolitikere som dominerte debattene. I år var 37,5 prosent av de som tok talerstolen kvinner, mot fjorårets 21,5 prosent. Det var også en 50/50 kjønnsfordeling mellom delegatene.

Landsmøtet vedtok også en resolusjon som stiller krav om språkstipend til forbedrende språkkurs for alle utvekslingsstudenter.

universitas@universitas.no

Dette mener NSO om klima:

- + Statlig finansiering av petroleumsforskning som er uforenlig med Norges klimaplikter må opphøre.
- + Staten må øke finansiering av forskning knyttet til energiomstilling, klima, miljø og fornybar energi.
- + Landets universiteter og høyskoler skal halvere sine klimagassutslipp innen 2025 og være klimanøytrale innen 2030.
- + Norges kutt i klimagassutslipp skal være reelle kutt, og ikke gjøres gjennom kjøp av klimavoter.
- + Den norske stat må utfase petroleumsvirksomhet, til fordel for mer klimavennlig virksomhet.
- + Den norske stat må forplikte seg til forskning på mer klimavennlig virksomhet.

Erfaren: Marte Øien er allerede dreven i faget, og ønsker å være en samlende leder.

Norges mektigste student

TØNSBERG (Universitas): Norsk studentorganisasjon (NSO) har valgt Marte Øien som sin nye leder.

Ledervalg

tekst Selma Joner
foto Odin Drønen

Marte Øien gikk av med seieren da Norsk studentorganisasjon (NSO) valgte sin nye leder i Tønsberg i helgen.

– Det er ikke så veldig mange ganger i løpet av livet jeg opplever å mangle ord, men dette en av de, sa hun fra talerstolen, til stor jubel fra salen.

Marte Øien er ikke et ukjent navn i studentpolitikken. I nesten et år har hun sittet som NSO-nestleder, mens Håkon Randgaard Mikalsen har vært sjef. Når hun trer inn i rollen som leder 1. juli i år, er det hun som blir Norges mektigste student.

Flertallets kandidat

På veien til toppen danket Øien ut fire andre kandidater: Lars Føleide, Maya Sol Sørgård, Truls Einar Johnsen og Susann Andora Biseth-Michelsen.

Et flertall i valgkomiteen hadde i forkant innstilt på Øien, og et mindretall på studentparlamentsleder ved UiO, Susann Andora Biseth-Michelsen.

Lederdebatt

– I likhet med alle narsissister som har innehatt ledervrevet tidligere, vil også dere være opptatt av ettermåle. Hva vil dere huskes for? spurte ordstyrer kandidatene i helgens lederdebatt.

Den splitter nye NSO-lederen svarte dette, på den tydelige og ryddige måten som godt beskriver hennes lederstil.

– Jeg vil være den lederen som samlet NSO etter ni år som en felles studentstemme i Norge.

– Jeg vil være den lederen som sørget for at alle som har en fot innenfor NSO og samtlige medlemslag har en merverdi av å være med.

– Jeg vil være den lederen som sørger for at politikerne ikke tar avgjørelser på feil eller mangelfullt grunnlag.

Lederkvaliteter

– Jeg er en demokratisk leder når jeg kan, og autoritær når jeg må, sier Øien.

Hun har ingen problemer med å trumfe gjennom det flertallet vil hvis det trengs, men vil også ta det fulle og hele ansvaret hvis det ikke går, opplyser hun.

Øien ønsker å være en samlende leder, og vil kjempe for heltidsstudenten. Men for å få til dette, tror hun en ny leverkårsundersøkelse er nødvendig. Dette ble sist gjennomført i 2010, og Øien mener det er på høy tid med en ny en. Vi kan ikke lage politikk fra en ni år gammel undersøkelse, mener hun.

universitas@universitas.no

Jeg er en demokratisk leder når jeg kan, og autoritær når jeg må

Marte Øien, nestleder og påtroppende leder av NSO

Tilbudsguiden

AKTIVITET	FORENING
Fangene på Fortet Nydalsveien 28 0484 Oslo post@fangenepafortet.no Tlf: 22 60 40 00 www.fangenepafortet.no Inspirert av TV programmet, utfordre venner eller kollegaer i 45 ulike celler! Lag et lag og samarbeid med fysikk, hjernetrim og morsomme oppgaver. Vi åpner også "The Cube", en helt ny aktivitet i løpet av våren!	Studentmedlemskap hos oss koster kr 250,- og dekker medlemskap for hele studieløpet – til og med fullført mastergrad. Sjekk samfunnsviterne.no/medlemskap/student for fordeler. Medlem av ANSA? Da kan du være medlem hos oss – gratis!
Du kan vinne kule premier! Sykle til jobben er GRATIS for alle studenter i Oslo. Les mer på www.sykletiljobben.no og meld deg på.	post@samfunnsokonomene.no www.samfunnsokonomene.no tlf: 90 86 75 20 Studerer du samfunnsøkonomi? Bli medlem av Samfunnsøkonomene – fagforeningen eksklusivt for samfunnsøkonomer. Vi tilbyr blant annet kræsjkurs, juridisk rådgivning, karriererådgivning samt tilgang til Akademikernes bankavtale med Danske Bank. Kun 300 kr i året.
AVIS	LEGE
Grubbegata 6 Oslo dagsavisen@kundesenter.com www.dagsavisen.no Tlf: 22 99 80 50 50 % studentrabatt på Dagsavisen	20% Studentrabatt! LEGEVAKT Gynekolog Psykolog/psykiater allmenn@ckms.no www.ckms.no Tlf: 23196040 Sørkedalsveien 10c, 0360 Oslo
FÅ KLASSEKAMPEN TIL STUDENTPRIS: Fra kun 105,- i måneden. Se Klassekampen.no/student eller ring oss på 21 09 30 01. PRØV GRATIS og uforpliktende i tre uker ved å sende SMS: ABO 3381 til 1960.	MUSEUM
abo@morgenbladet.no www.morgenbladet.no Tlf: 23 33 91 80 50 % studentrabatt på Morgenbladet Bestill her: www.morgenbladet.no/student	Norsk Teknisk Museum Kjelsåsveien 143 0491 Oslo Et eldorado for utforskende i alle aldre. Husk SENT m/fiksefest 14.februar (18 år, kl. 19-23) Studentbillett kr 100,- Tlf: 22 79 60 00 www.tekniskmuseum.no Facebook: Tekniskmuseum Velkommen til oss!
BEMANNINGSBYRÅ	TANNLEGE
	Sandaker tannlegevakt Sandakerveien 67A 0477 Oslo Tlf: 22 15 20 00 www.sandakertannlegevakt.no 10% studentrabatt Fokus på kvalitet og smertefri behandling til meget rimelig pris. Garantert akutt time innen 2 timer

Slår opp med UiO i dikt

Førstelektor Kristina Leganger Iversen elsker universitetet, men sier farvel etter ti år. Hun er lei av at tellekanter, søknadsskriving og EU-midler settes foran undervisningsglede.

Avskjed

tekst Selma Joner
foto Lucas Leonardo Ibanez-Fæhn

Etter påske går Kristina Leganger Iversen ut i fødselspermisjon. Hun vet ikke om hun kommer tilbake til Universitetet i Oslo (UiO) med det første. Etter 10 år som student, stipendiat og nå en midlertidig stilling som førstelektor i nordisk litteratur, tar Iversen avskjed med universitetet i et dikt. Særlig kritiserer hun at rammefinansieringen, altså pengene universiteter kan bruke på det de vil, går ned, mens det stilles krav om stadig mer prosjektfinansiering.

– Noe av det som har endret seg i academia, er at ansettelsene i større grad blir fundert ut i fra ting man kan telle. Som vitenskapelige publikasjoner og evne til å innhente eksterne midler, sier Iversen og fortsetter:

– Hvis man har tre kjerne-ting man skal gjøre på universitetet, så er det at man skal forske, undervise og drive formidling. Det er samfunnsoppdraget vårt.

Det spiller for liten rolle hvor god du er til å undervise, mener Iversen.

– Jeg elsker å undervise, og jeg brenner for det. Men det er ikke strategisk lurt med det universitetet vi har. Det lønner seg ikke.

– De brenner for studentene

I diktet skriver Iversen om EU-midler og Horizon 2020, et av EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer. Det slipper man å forholde seg til som student, forteller Iversen, mens ansatte stadig får påminnelser om kurs der man lærer å søke midler.

Universitetene bruker for mye ressurser på dette, og særlig midlertidige ender opp med å bruke mye tid på å få disse midlene, mener Iversen.

– Jeg tror ikke det noen annen plass i verden der det finnes så mange mennesker som brenner for kunnskap, forskning, formidling og undervisning som på universitetet. Alle jeg jobber med elsker å arbeide med det feltet de har, de brenner for studentene sine, sier hun.

Kjærlighet og frustrasjon

Iversen er forfatter, og har skrevet diktromanen *Hjartemekanikk* (2011) og romanen *I ringane* (2015). Da hun skulle si farvel til UiO, valgte hun poesi foran debattinnlegg, fordi hun mener man kan si ting på en egen måte i dikt.

– Jeg tror det er mange som går og kjenner på en kjærlighet til universitetet, men at det også finnes en frustrasjon der, over de rammene vi har. Noen ganger hos studenter, og noen ganger hos ansatte. Og kjærlighetsdiktet og breakup-diktet handler jo nettopp om at man har gjort det slutt med noen. Man har hatt det bra og man har lært mye, men man lurer på «hvem er du?» og «hvem er jeg?» og «passer vi egentlig sammen lenger?»

Man skal forske, undervise og drive formidling. Det er samfunnsoppdraget vårt

Kristina Leganger Iversen, Førstelektor ved UiO

Kjære Universitetet

dikt av Kristina Leganger Iversen

Etter ti år seier eg takk for meg. Ti år er ei lang tid: For ei som var nitten år då vi møttest, er det nesten ein tredjedel av livet. Du har lært meg så mykje av det eg kan: Eg har fått vandre omkring frå emne til emne, førelesingssal til førelesingssal, seminar til seminar, kollokvium til kollokvium. Fått vore student, fått vere undervisar. Du har opna opp ei verd av litteratur, av kunst, av tanke: Lært meg å drøfte, å undersøke, å problematisere. Du har lært meg å lese, å lese, å lese, å lese: Å ikkje gi opp, når teksta verkar lukka for meg. Å tru på den draumen: At teksta skal opne seg. At kunnskapen skal opne seg. At dører skal opne seg. At kjelder skal springe fram. At det skal sive fram samanhengar eg ikkje viste om.

Eg trur framleis på den draumen. Men eg veit ikkje om eg framleis trur på deg, Eg veit ikkje heilt kva du trur på lenger, kjære Universitet. Når tellekantar, vitskaplege poeng, og EU-middel er det du bekjenner deg til. Når seminara om forskning meir og meir handlar om søknadsskriving. Når dei som arbeider hos deg, ikkje har tid til å prioritere undervisinga. Møta med studentane. Forskinga, dei lange, djupe tankane. Fordi dei må skrive søknadar. Og ha møte med forskingskoordinatorar. Og dra på kurs. For å lære meir om å skrive søknadar.

Vi har hatt eit godt forhold, du og eg: Eg kan med handa på hjartet seie at det ikkje er nokon som har tydd så mykje for meg som du har gjort. Likevel er det slutt no, litt fordi du vil, litt fordi eg ikkje kan halde fram meir.

Det er ikkje det at eg ikkje elsker deg lenger. Eg elsker deg for dine rynkete professorar med store kvite krøllar. Menneske det finst meir visdom i enn eit gjennomsnittleg norsk bibliotek. Eg elsker deg for dine små kon-torar, der dei sit gøymd bak bøkene sine, som grevlingar i holane sine. Alle dei som blei, berre fordi dei elska kunnskapen. For å dele den med alle som kom inn dørene. Eg elsker deg for dei, sjølv om det ikkje verkar som om du elsker desse lenger. (Dei er kanskje ikkje så oppteken av Horizon 2020?) Eg elsker deg fordi dine unge forskarar:

alle dei som kjempar seg gjennom ti år med midlertidige stillingar berre for å kunne bli ein del av deg. For lidenskapen deira, for viljen. Du gir dei ein kontrakt på tre månadar her, fire der, eit halv år i slengen. Og blir dei meir enn fire år på eit institutt, så kastar du dei resolutt ut. Så dei ikkje skal få rettar. Så dei ikkje skal få bli. Korleis elsker du desse tilbake? Alle dine offentlege intellektuelle. Alle dine lidenskaplege undervisarar. Som ofte har enda opp akkurat hos deg, sjølv om det ikkje er dei du dyrkar. Sjølv om du absolutt ikkje verkar som du vil ha fleire av dei. Når du i utlysingstekst etter utlysingstekst ber om dei som har «dokumenterbar evne til prosjektakvisisjon og tilslag på eksterne midler». Og «høy vitenskaplig produksjon». Og aldri om dei som vil drive folkeopplysing eller undervising. Sjølv om det er folket som betalar for alt som skjer i husa dine. Sjølv om opplysinga er sjølv ek-sistensgrunnen din. Sjølv om det undervisinga er sjølv blodåren, og studentane blodet. Dei som gir deg næring, som gir oksygen, som får livet til å spreie seg ut, i heile din lekam.

Kjære universitet, eg elsker den du er, men det verkar som om du har gløymd kva du er lagd av. Dine undervisingsrom, dine førelesingssalar, dine kollokvierom. Alle dine studentar, som myldrar omkring, kvar haust, kvar vår, over Fredrikkeklassen. Som spring ut i blomster under trea som spring ut i eksamenstida. Som modnar under blada som blir raude. Som sit med krumme ryggar over bøker som er tyngre enn dei kunne førestille seg. Som drikk kaffi etter kaffi i kantina, som kanskje lurar på om dei nokon gong kjem til å kome gjennom, men som like vel ikkje gir opp. Som sovnar på førelesinga, på seminaret, på biblioteket, under vekta av studia, arbeidet, alle sine tusen engasjement. Som skal forelske seg, få hjarta knuste, som skal vere einsame, tvile på seg sjølv, finne ut kven dei er, alle desse heilt enorme tinga, samstundes som dei skal lære. Som kvart år gjer alt det og meir. Som kjem gjennom, som gjer det godt til eksamen, som gjer det okei, som gjer det mindre okei, som likevel held fram. Studentane som er meir på Uglebo enn på biblioteket. Studentane som er meir

på Universitas sine kontor enn på førelesing. Studentane som er aktive i studentpolitikken. Studentane som går omkring meir eit lurt smil fordi dei i løyndom allereie har forstått det meste og har lengta etter å vere på nettopp universitetet sidan dei var små – som endeleg no er heime. Studentane som ser ut som ein ambolt nett trefte dei i hovudet. Svimeslätte av kunnskapen som no skal finne plass. Som finn plass. Som tar han meg seg ut i verda. Som gir han vidare. Som søker til deg nett for å bli dei menneska dei skal vere. Sjølv om du er meir oppteken av Horizon 2020. Kanskje har studentane også gløymd, at du er her for dei. Kanskje har folket også gløymd at du er her for oss.

Kjære Universitet, du er også tatt gissel av forskingspolitikken. Kjære Universitet, du har latt det skje: Nedskjeringa i rammevilkåra. Middel som blir sende til EU som så må konkurrerast om. Du har latt det skje og vi har latt det skje: Studentar har latt det skje, tilsette har latt det skje. Kvar dag møter eg folk som elsker deg, men som ikkje lenger veit om dei kan tru på deg. Eller om de nyttar å kjempe.

Kjære Universitet. Det har vore dei ti beste åra av mitt liv, men no seier eg takk for meg. Takk for all tida med undervising, takk for bøkene, takk for kaffien, takk for studentane. Eg skulle gjerne vore der og kjem-pa for sjela di, men no har tremå-nadarskontrakten min gått ut. Og eg veit ikkje om eg vil bruke li-vet mitt på å knive om EU-midlar. Det var alltid deg eg elska, aldri Horizon 2020.

Kanskje vil eg sjå tilbake og angre. Kanskje vil du vere the one that got away. Kanskje vil vi ha ein midlertidig flørt igjen seinare. Kanskje kan vi finne ut av det, om vi går kvar til oss, får tenkt oss om. Kanskje kan du lære å elske alt du er. Kanskje kan eg lære å akseptere den du vil vere. I mellomtida heier eg på alle som går i gangane dine. Alle som sit omkring i undervi-singsromma, som står framfor tavlene. Alle som les og skriv og som kvar dag freistar å forstå litt meir enn dei gjorde dagen før. For å midle det litt klarare. For alle som er der og som kjem-par for sjela di, vil eg seie, eg heiar på dykk! Det er de som har rett. Kjemp vidare!

Hør byens ro

Jeg vil bort fra fjellets larm, jeg vil bort fra et stressende liv, i byen der finner jeg nytt giv.

Kommentar

Tony Norgaard

Påsken er mer enn bare røde dager i kalende-ren for nordmenn. Det er et løfte om fjellsol, traust, men folkekjær kjekssjokolade og obligatoriske skiturer med familien. Alt dette er vel og bra, men jeg kunne aldri funnet på å bruke påsken til det. Nei, jeg tenker på Oslo-fetisjisten Lil-lebjørn Nilsens herlige «Bysommer» fra 1979: «Kan du noen steder bedre ha det, enn i Oslo nå på sommern, når de stressa folka er forsvunnet til Mallorca eller sit-ter i en ferjekø ved Lavik?».

Det er ikke så langt unna slik jeg opplever påsken her i byen også. Det er litt som «Freaky Friday», hvor Lindsay Lohan og Jamie Lee Curtis bytter kropp. Den travle storbyen forflytter seg til Geilo og Trysil, og i Oslo er det som å være på hytta. Særlig merkbart når man deler trikken med bare et par andre personer, el-ler når stillheten brer seg over byen. Jeg får nesten lyst til å hilse på fremmede på gata og ta en prat, litt som man seg hør og bør når man møter folk i skisporet på de hvite sletter.

Når det kommer til påskefjellet er det en gradvis økning av stressa folk jeg husker best fra barndom-men. Swix-fedre som skamløst parkerer hvor enn det passer seg, for å skynde seg ut i sporet og rope til alle som prøver å ta en rolig tur. «Løype!!», eller hva? Fjell-heimen bør være et sted for ro og rekreasjon. Faktisk er det logisk for de som bor i påsketurist-tunge strøk å ta seg en Oslo-tur. Hva med å bytte bolig med en som vil på fjellet?

«**Det er så fint** i Oslo, at jeg tviler på at noen har no’ bedre ferie enn de som har blitt igjen i Oslo uten andre plikter enn å vanne blomster for ei tante», fortsetter Lillebjørn. Man merker det når man sitter på utesteder, at alle som er der elsker å være der. Aldri føler jeg meg mer som en Oslo-borger enn i stunder som dette, når man slår sammen to gjenger fra hvert sitt bord på Café Sara og har en hyggelig kveld med folk man kanskje aldri ser igjen. Jeg ville ikke byttet det mot all verdens «ra-pa-pa-pa»-syngende afterski-fester.

Faktisk er stemningen i byen i påsken et godt argu-ment for desentralisering av utdanning. Jeg opplever ofte folk som hater Oslo, og kun bor her fordi det er her studiet er. Disse bidrar ikke noe til miljøet i byen, reiser hjem omtrent hver helg, og er dermed et va-kuum som dytter opp boligprisene og overfyller trik-kene for oss som elsker byen. Byen er for alle, men det er godt å få være litt alene også. Det er snakk om tre år, gjør det beste ut av det! Noen av oss har måttet bo steder vi ikke har hatt lyst til i 15 år, før vi fikk flytte.

Så jeg skal ikke gå på ski i år, heldigvis. Jeg skal gå i de gatene jeg går i hver dag, men med den samme roen og freden som jeg finner i skisporet resten av vinteren. Jeg håper bare ekte Oslo-entusiaster lar seg inspirere av denne teksten. Dere andre: god tur, reis gjerne en dag for.

– JEG FØLER IKKE FENGSEL NÅR JEG

AT JEG SITTER I ER PÅ SKOLEN

ILA FENGSEL (Universitas): «Eivind», «Knut» og «Elias» studerer fra bak murene: – Greier du å fullføre en grad her inne, er du godt skodd. Da har du selvjustis.

Fengsel

tekst Selma Joner
foto Ola Vatn

– Når man jobber her får man et intimt forhold til nøkler, sier Tom Røed Fredriksen og låser opp nok en dør.

Han er avdelingsleder på Rud vide-regående skole, avdeling Ila Fengsel og forvaringsanstalt. Vi har allerede passert to sikkerhetskontroller og blitt låst inn og ut av flere porter. Jo flere nøkler du har, jo større tillit nyter du på Ila, forteller han.

Vi går videre gjennom et inngjerdet uteområde, og inn på et verksted. Tom forklarer interesserte innsatte at vi er journalister, og på vei til skolen.

– Jeg er ferdig på skolen, sier en høy mann i rød arbeidsdrakt.

– Jeg synes jo egentlig du burde fortsette jeg da, svarer Tom fleipete.

Vi kommer inn i en kantine med sjakkbrett på bordene og grønne vegger. Gjennom store lyse vinduer kan man se ut i en «skolegård». Hadde det ikke vært for piggråden som kan skimtes høyt oppe mot den knallblå himmelen, hadde det sett ut som en hvilken som helst skole. Vi geleides videre inn i et lite grupperom, og møter «Knut» (34), «Eivind» (39) og «Elias» (29). Så lukkes døra og vi er alene igjen på et lite rom med det fengselsbetjenten i porthuset kalte «de verste av de verste».

Grupperom 1

– Folk går inn i sin egen boble og kapitulterer livet. Og det er helt forferdelig, for på et tidspunkt skal du mest sannsynlig ut.

Rolig, og med stor autoritet, forteller Eivind (39) om hvorfor utdanning og fremdrift i fengsel er helt avgjørende. Han studerer kunsthistorie, og har sittet i fengsel i 14 år. Han, Knut og Elias er alle forvaringsdømte. Altså vet de ikke når de skal løslates og kan i prinsippet sitte livet ut, til tross for at vi ikke har livstidsdom i Norge. Forvaring idømmes farlige tilregnelige lovbrøyttere ved for eksempel alvorlig voldsforbrytelser, seksualforbrytelser og frihetsberøvelse. Det er en underlig stemning i det lille grupperommet. Luften er stappfull av spørsmål. Hvor går grensen for hva man kan spørre om? Tom har fortalt oss at det kan være vondt å snakke om fritid. For fritid her betyr innlåsing. Heldigvis er Eivind selvdreven, og har mye på hjertet.

– Hvis du har mistet håpet og motivasjonen er det ikke så kult for samfun-

net at du kommer ut. Da har du ingenting som motiverer deg til å gjøre de riktige tingene og oppføre deg ordentlig, sier Eivind.

– Og da er veien kort tilbake, skyter Knut inn.

Filosofi

Knut (34) ser ut som en hvilken som helst annen Blindern-student, iført flaskegrønn skjorte og beige kakibukser. Han har sittet på Ila siden mai 2015, og kan tidligst begjære seg løslatt i 2020.

– Men det er mer formelt enn realistisk, påpeker han.

Nå er han enkeltmennestudent i exphil, men vil søke på kultur og kommunikasjon til høsten. Han tror det vil bli mer enn nok tid til det.

– Når jeg holder på med Exphil og

diskuterer, hjelper det meg å forstå meg selv også. Så for meg er dette alfa om-ega. Jeg gleder meg til å gå til skolen hver dag, sier han.

Dagen starter klokken 07.00, når han blir låst ut av cellen sin. Da rekker han akkurat morgenstell og frokost, før «bussen» går klokken 08.00: Knut og de andre på avdelingen går i en lang rekke gjennom to metalldetektorer i den underjordiske gangen, kulverten, og videre til enten verksted, teknisk avdeling, kjøkken, vaskeri eller skole. Om lag

halvparten av de totalt 124 innsatte på Ila sysselsettes i skole. Men det er bare 10 studenter på høyskole eller universitetsnivå per i dag.

– Det er som å komme til en litt annen verden, sier Knut.

Skolen er lys, luftig og moderne, til forskjell fra avdelingen han sitter på, som han beskriver som slitt og gammel. Han trykkes ned av bygningsmassen

forteller han, men skolen gjør ham lettere til sinns.

– Jeg føler ikke at jeg sitter i ►►

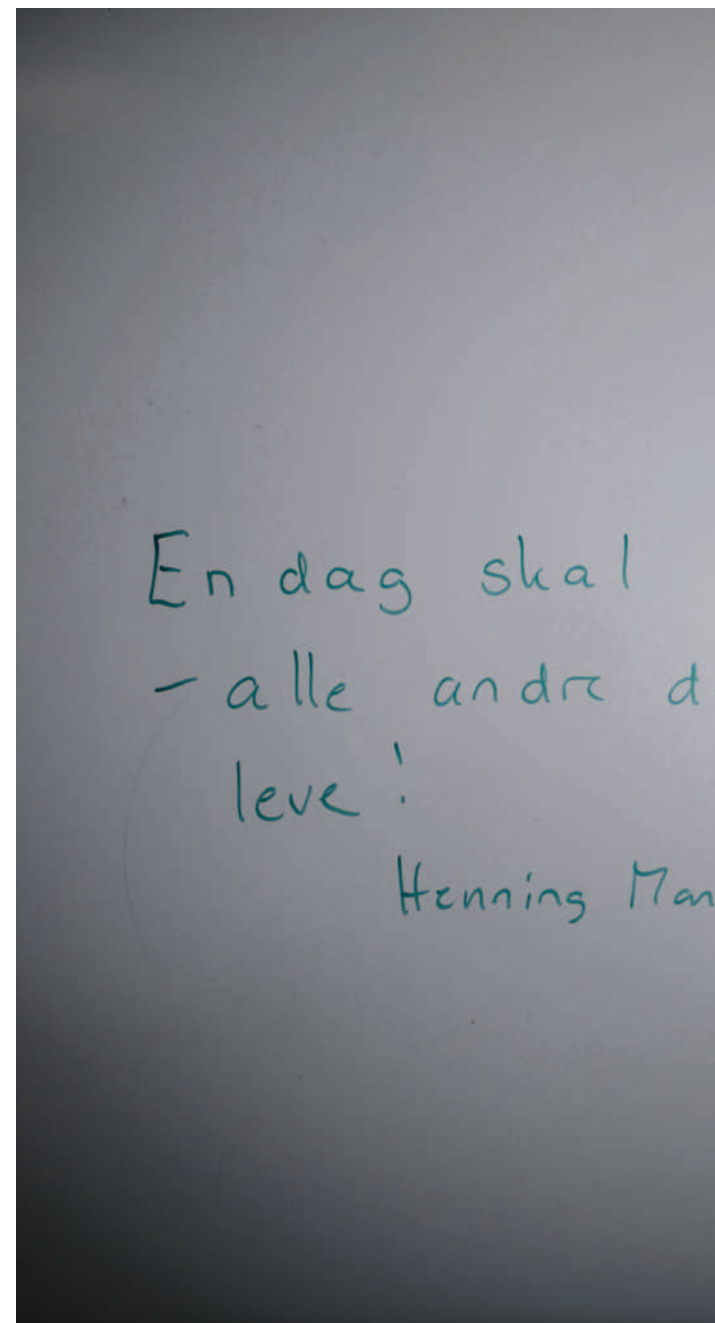
På eksamen er du uansett alene, tenker jeg

«Elias», exphilstudent og innsatt på Ila Fengsel og forvaringsanstalt

På «fritiden»: Når «Knut» ikke studerer exphil, spiller han i band med «Eivind» og «Elias». Sammen utgjør de størsteparten av musikktilbudet på Ila.

Vi er redd vi skal bli stigmatisert og for evig

Spennende mennesker: Avdelingsleder Tom Røed Fredriksen har et nært forhold til studentene sine: – Det er ingen A4-personer her inne, sier han.

«Inspirational quotes»: Inne på det ene klasserommet minner den avdøde forfatter

◀ fengsel når jeg er på skolen, og det er en god følelse.

Matematikk

Elias (29) har foreløpig ikke tatt ordet. Men han følger godt med, og det hender han nikker samtykkende til det de andre sier. Når han først åpner munnen er det tydelig at han reflekterer mye over sin egen situasjon.

– Jeg har sittet inne siden mai 2015. Jeg har jo en endelig dato og lengde på straffen, men det er så lenge til. Lyset er ganske langt fremme i tunnelen, sier han med et fjernt smil.

Ifølge Tom sitter man i gjennomsnitt ni år på Ila. For å løslates må man en runde i retten og overbevise om at man har forandret seg. Men skjer det motsatte, kan forvaringsdommen forlenges. Da med fem år av gangen. Når dagen for løslatelse en gang kommer, ønsker Elias å være klar for å ta fatt på et nytt liv.

– Jeg har et veldig sterkt behov for å se tilbake på denne tiden og vite at jeg gjorde alt jeg kunne for å øke sjansen for å lykkes senere i livet.

Tiden her inne vil han bruke på å studere samfunnsøkonomi. Til forskjell fra Knut, som kan diskutere exphil med de andre studentene, er Elias mutters alene på

sitt fagfelt.

– Det hender jeg blir sittende og stirre på en matteformel i en uke. Det er jo ingen som kan hjelpe meg her inne, sier Elias.

Men også dette har sine positive sider, mener han.

– På eksamen er du uansett alene, tenker jeg.

Rektors kontor

Når de innsatte søker studier, søker de på lik linje med alle andre, men det er en del begrensninger på hva de kan søke på. Siden mange er dømt for seksualforbrytelser er helsesektoren uaktuell. Og fag som er avhengige av obligatorisk oppmøte utelukkes, av åpenbare grunner. Men det er også andre faktorer som kan gjøre studietiden i fengsel utfordrende. Studentene får bruke et svært begrenset nettverk, som kontrolleres av Kriminalomsorgens IT-tjeneste. Alt de søker på, loggføres. Og noen søkerresultater som følger av oppgaveskriving, kan være kontroversielle med tanke på reglementet i fengselet. Det får konsekvenser.

– Og de konsekvensene kan bli så fatale

at du ikke kommer deg ut, forteller Eivind.

Det ble tydelig den gangen han skulle skrive oppgave om kvinnesynet under hippetiden og i afroamerikansk hiphopkultur.

– I hiphop-kulturen er det en del ytringer rundt kvinner og vold og drap og sånt, sier han.

Kildearbeidet resulterte i kontroversielle søkeord.

– Jeg ble utestengt fra skolen i ukervis og fikk ikke tilgang til datamaskiner fordi de trodde jeg hadde søkt på ulovlig materiale.

I tillegg fikk han permisjonen avlyst. Og familien måtte avbestille flybillettene de hadde kjøpt mange måneder i forveien.

Klassens time

Nå har vi sittet her inne en stund. En liten alarm som fungerer som skoleklokke, har signalisert flere friminutt. Men samtalen ser ikke ut til å ta slutt helt enda. Eivind vil gjerne rose UiO for måten han har blitt tatt imot på. Den første kontakten med en skole kan være skremmende, sier han. De innsatte er nemlig redde for å bli møtt med

«dette går ikke».

– Men så sier de ikke det. De ønsker å hjelpe, sier Eivind.

– Og det at noen faktisk gidder å investere i oss som sitter her, som ikke alltid føler vi er verdt å investere i, er ekstremt viktig.

– Du får motivasjon, sier Knut. Elias nikker.

– Og en kjenner at jaggu er det andre som gidder å investere littegrann, så da skal jeg i hvert fall ikke være dårligere selv, konkluderer Eivind.

Det er flere positive sider ved kontakt med skolen, mener de.

– En får trent på å ha åpne dialoger med folk ute i samfunnet. For vi er jo redd for de fleste som er ute i samfunnet, sier Eivind og ler høyt.

– Hvor absurd det nå enn høres ut.

Vi ler alle sammen.

– Men sånn er det jo. Vi er redd vi skal bli stigmatisert og for evig kategorisert som handlinger vi har gjort, sier Eivind.

Storefri

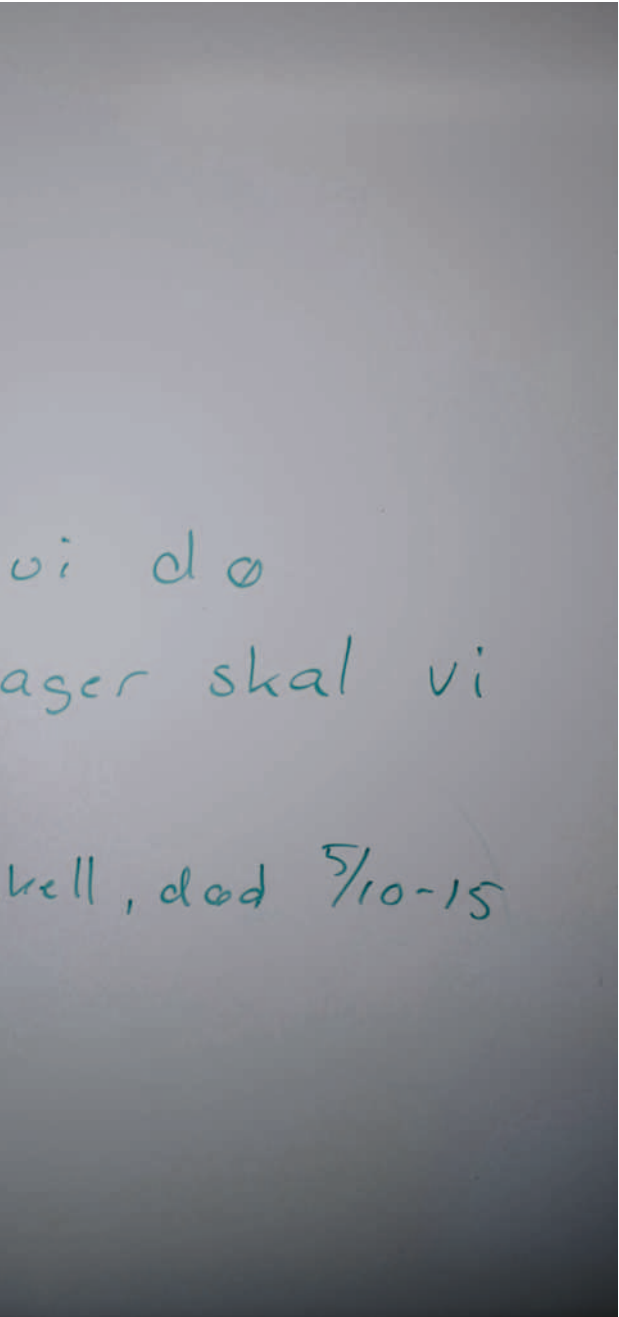
Så «ringer» det ut til lunsj. Vi tar avskjed med Eivind, Knut og Elias, som går for å spise i kantinen, og rusler sammen med Tom i retning personalavdelingen. På veien passerer vi en bokhylle full av store, klas-

Johaug er tilgitt og tilbake i sporten

Ansatt ved Ila Fengsel og forvaringsanstalt

kategorisert som handlinger vi har gjort

«Eivind», kunsthistoriestudent og innsatt på
Ila Fengsel og forvaringsantalt

eren Henning Mankell studentene på å holde motet oppe.

Foran et kunstverk i «skolegården»: — Jeg har ordnet opp i shitten min og tatt utdanning, sier «Eivind». Når han slipper ut ønsker han seg en ordentlig jobb.

siske, norske verk.

- De gjennom søker bokhyllene av og til, for å se om noen har gjemt noe inni bøkene, forteller Tom.

En gang fant de nemlig flere uthulede Sigrid Undset-bøker.

- Ingen leser Sigrid Undset i fengsel. Hvem vet hvor lenge de har vært sånn, sier Tom og ler.

Man må ha et skjevt blikk når man jobber her, forklarer han.

- Det er så mange tøffe skjebner her inne. Galgenhumor blir en form for selvivaretagelse.

Lærerværelset

Inne på personalrommet flyter samtalen lett blant skolebetjenter som snakker om dagen så langt. Så dreier samtalen over på et tema vi skjønner at stadig diskuteres.

- Det er et tiltagende problem med data og den digitaliserte kunnskapen en trenger i samfunnet i dag, sier en av de ansatte.
- Det er bare et spørsmål om penger, sier en annen. Det kan opprettes et intranett som er helt sikkert, og som vil gjøre det enklere for de innsatte.

Det er flere som har sittet på Ila i 20 år. Det vil si at de på et tidspunkt skal ut i samfunnet uten å vite hvordan en smarttelefon

fungerer. Da holder det kanskje ikke med en god utdanning.

- Kan de forberedes på et liv utenfor murene uten å kobles på det digitale samfunnet? spør den ene læreren, og fortsetter:
- Samfunnet må bli flinkere til å ta i mot de som kommer ut av fengsel. De har sonet sin straff.
- Johaug er tilgitt og tilbake i sporten.

Konferansetime

Lunsjen er over, og vi sitter blant skolebøker og timeplaner på det lille kontoret til Tom. Vi forteller om samtalen med de innsatte, og Tom kommenterer.

- Greier du å fullføre en grad her inne, med disse forutsetningene, er du godt skodd. Da har du selvjustis, sier han.

I tillegg til de rent praktiske utfordringene, har de fleste innsatte dårlige erfaringer med skole fra tidligere.

- De har blitt fortalt at de ikke vil få det til. De har blitt møtt med at løpet er kjørt. Vi jobber med å motbevise det, sier Tom.

På et skap til venstre for ham står det «We don't make mistakes, we do variations».

- Det at vi kvalifiserer innsatte til et liv utenfor, det har jeg innerst i hjertetota tro på. Hvis vi greier å gi dem selvtilitt, utdanning og noe hjelp til å komme ut i jobb,

sånn at de blir skattebetalere og samfunnsyttere, da har vi gjort en kjempejobb.

Ifølge «The Prison Studies Projects», et forskningsprosjekt fra Harvard University i USA, indikerer nesten all forskning de siste tjue årene at høyere utdanning i fengselsprogram reduserer tilbakefall og fører til reduksjon i kriminalitet.

Lillefri

- Det er noen historier her som er så ille, at det nesten ikke er til å tro, sier Tom med et sukk.
- Men også solskinnshistorier. Vi lærer folk å takle livet, skyter en av de andre lærerne inn, og fisker opp en røyk fra vesken.

Vi har tatt turen ut i skolegården. Et stykke unna står det en mann og røyker. På brokete engelsk spør han hvem vi er og hva vi gjør her. Vi forklarer, og han livner til.

- Jeg vil si takk til mister Tom, sier han og peker på avdelingslederen. Han har gitt meg muligheter.
- Ja, men det er du som gjør jobben, svarer Tom.
- Jeg har vært i mange fengsler, ingen av dem har vært like gode på læring som Ila. Det hadde ikke vært mulig uten mister Tom.

På innsiden forteller Tom oss at vi nett-

opp har møtt en «hardbarka kriminell».

Skoleslutt

Har Tom opplevd noen ubehagelige situasjoner her inne? Ja, det har han. Det er en grunn til at han går med en alarm som får 10 – 15 betjenter til å rykke ut hvis den utløses. Men etter åtte år på Ila, har han aldri følt seg utrygg. Han understreker at jobben i skoleavdelingen er mer takknemlig enn i andre avdelinger. Her går de i sivile klær blant annet, og prøver å gjøre hverdagen så normal som mulig. Kanskje blir den for normal. De kommer veldig tett på studentene sine.

- Vi som jobber her må jobbe for en viss balanse. Det er i aller høyeste grad en grunn til at de er her, sier han.

Vi nærmer oss slutten på oppholdet, og er på vei gjennom kulverten. Så går vi opp en trapp og er tilbake i det inngjerdede området vi startet i.

- Det er et belastende sted å jobbe, og jeg er glad jeg kan dra hjem etter jobbdagen er over, sier Tom.

Atter en gang henter han frem nøkkelknippet og låser opp en dør.

- Det er frihetsberøvelsen som er straffen, og den er langt verre enn folk forestiller seg.

KULTUR

kulturredaktør: **Jantra Hollum**
jantrahollum@gmail.com 407 52 708

FRA VORSPIEL I STUA TIL FEST PÅ ROCKEFELLER:

— Som Las Vegas

Kommer i stemning: «Jag Trodde Änglarna Fanns» av Ole Ivars er den ultimate karaokesangen, ifølge Kristoffer Kumar og Eivind Haugen.

gas i Oslo

Det startet som en karaokefest med kollegaer fra VG. I juni inntar Kumars Karaokekøpp hovedscenen på Rockefeller.

Karaokekøpp

tekst Susanne Fernløf Arntzen
foto Charlotte Førde Skomsøy

Discolyset blinker i alle regnbuens farger, og to VG-ansatte synger inn i mikrofonene av full hals. Det er stemmene til Kristoffer Kumar (32) og Eivind Haugen (31) som runger over høyttalerne. Musikken minner om når vi nordmenn koser oss alle mest: På den gode gamle, nordmannsbefengte charter-sydenferien. All-inclusive!

bake med en tropisk drink i hver hånd. Med hawaii-skjorte, shorts og solbriller hadde VGTV-journalisten sklidd rett inn på et hvilket som helst chartertur-resort. Gullmikrofonene gir gjenskinn i discolyset og de første strofene av Madonnas «La Isla Bonita» strømmer ut av høyttalerne.

– Como puede ser verdad, last night I dreamt of San Pedro, synger Kumar og Haugen.

– Dette her tok jo helt av!

Trylling? Eksotiske fugler? Tattering? Sistnevnte ble stoppet av HMS-regler, men for hvert arrangement, prøver Kumar & co å toppe det forrige. Denne gangen blir det både wrestling og bokbad med Aune Sand.

– Det føltes veldig: «wow, dette her tok jo helt av!», sier Haugen.

Karaokekøppens begynte på Paul's Boutique, med plass til nesten 50, til Bør & Børsen og så klubben Leiligheten på Rockefeller. I år tar de festen videre til Rockefellers hovedsal, som har kapasitet til hele 1.200 festglade mennesker.

I juni har de ambisjoner om å forvandle Rockefeller til et all

Det er en deilig schizofren blanding av det mest oppdaterte du kan feste til, og samtidig det mest tradisjonelle

Kristoffer Kumar, VGTV-journalist og karaokeentusiast

Lidenskap for karaoke

«Den skamløse festen som skaper sydenstemning året rundt er tilbake. Det startet i en mørk kjeller. Bli med oss å fylle Rockefeller!»

Slik lyder beskrivelsen av neste Kumars karaokekøpp den 8. juni på Facebook. Det hele startet som en rekke fester blant mediekollegaer for over to år siden, på den nå nedlagte puben Bør & Børsen i Oslo. Siden den gang har Kumar sammen med kollegaen Eivind Haugen og deres tidligere kollega Mads Andersen, tatt karaokefestingen til nye høyder. Kumars lidenskap for karaoke, kombinert med Haugens interesse for DJ'ing og Andersens interesse for trylling, bidro til å skape en unik festpakke.

Men først skal det synges på karaokebaren Syng Mer. Kumar spretter opp fra de gullglitrende plastsetene, og kommer straks til-

inclusive syden-resort, der man skal kunne gå rundt og la seg underholde. Det er nettopp gleden av å underholde som holder Kumars karaokekøpp i live.

– Det er en deilig schizofren blanding av det mest oppdaterte du kan feste til, og samtidig det mest tradisjonelle. Det er både trap-musikk og Ole Ivars. Den kontrasten syns jeg bare er helt fantastisk, sier Kumar og tar en nonchalant slurk av den rosa tropiske drinken.

Kumars lidenskap for karaoke og fest ble tent allerede som tenåringsgutten på Hamar, der han vokste opp med å høre på dansebandklassikere på vorspiel.

– Det er noe man tuller litt med på starten, så blir det etter hvert noe du ikke koder med, men noe som blir en del av identiteten din liksom, sier han.

◀ – Las Vegas i Oslo

En av de som har sunget for full hals, er fotojournalistikkstudent Tuva Åserud (22).

– Jeg koste meg helt vanvittig. Desidert den beste karaoke-kvel- den jeg har hatt i Oslo så langt, sier Åserud (22).

Hun tror fredagspilsen som vokste seg til karaokekøpp kan bidra til å minske skillet mellom journalistikkstudenter og journalister.

– Jeg opplevde folk som veldig åpne og imøtekommende sist gang jeg var der, i alle fall. Hvis det fortsetter slik kan det godt være med på å skape kontakt mellom journaliststudenter og profesjonelle journalister, sier Åserud.

Kristina Kinne (29) jobber i VG, og var med på de første karaokefestene som lønningspils. Ifølge Kinne har de blitt mer populære de siste par årene.

– Jeg har dessverre aldri vunnet selve konkurransen, sier hun og legger til:

– Men det er alltid veldig gøy! Også får man fylleangst, men det hjelper at alle andre har det også. Kommer man tidlig får man dessuten for eksempel trylling, papegøyer, Aune Sand og egentlig alt man kan drømme om. Kumars karaokekøpp er liksom litt Las Vegas i Oslo.

Party never stops

– Et definerende øyeblikk, da vi skjønte at arrangementet hadde blitt skikkelig svært, var en kveld på Bør & Børsen der karaokevinneren skulle synge låta for siste gang. Da så jeg utover folket som sto der og kjente ingen, forteller Haugen.

– Og da så vi på hverandre med et sånt euforisk blikk. Noen ganger ser vi bare på hverandre og ler intenst fordi det er så rart og gøy at folk samles for å se på trylling og synge sammen, legger Kumar til med et fornøyd smil.

Haugen sier at tryllingen er en spennende kontrast til resten av opplegget i karaokekøppen.

– Kumar har jo blitt trylla opp i lufta av Davido! sier han.

– Jeg vet ikke hvordan han klarte det liksom, sier Kumar.

De tror karaoke kan bringe ukjente mennesker sammen.

– Når det blir sånn allsangstemning under karaoken, står jo folk og klemmer hverandre og kaster konfetti og glowsticks på hverandre selv om de aldri har møttes før liksom, sier Haugen.

– Det er det som er så magisk med karaoke. At i starten syns folk det er litt ubehagelig fordi man skal gjøre noe sammen som krever litt guts. Vi starter alltid med å synge en sang sammen i kor, så blir det bedre etterpå fordi det er en ice breaker, stemmer Kumar i.

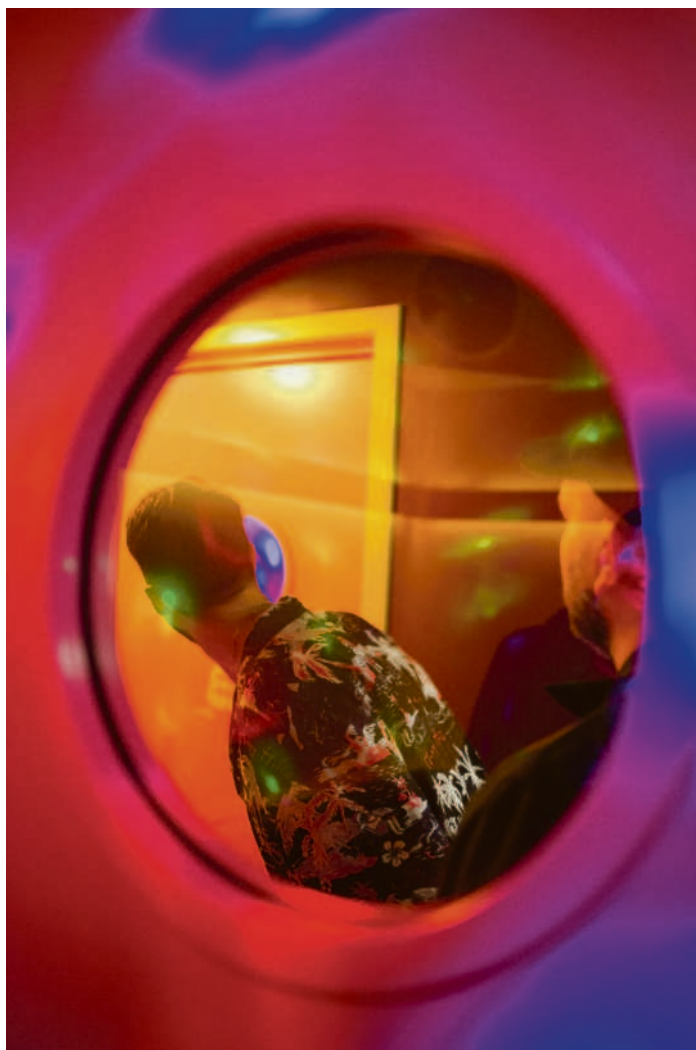
– Hva tenker dere om fremtiden?

– Spektrum da, sier Haugen.

kulturredaksjonen@universitas.no

I diskolys: Kumar og Haugen med trofeet de deler ut til vinneren.

Kikkhull: Gjennom vinduet kan vi skimte karaokeelskerne.

Stemplet: Etterhvert som populariteten har økt, har karaokekøppen fått sitt eget stempel.

Fram med gullmic'en: Discolys, eksotiske drinker og en god gammeldags plastpalme skaper ekte karaokestemning.

MIN STUDIETID

tekst Synne Hellevang
foto Gina Grieg Riisnæs

Gjenferd, Gud og galgenhumor

Veronica Orderud jakter på drømmejobben med en mastergrad i teologi, men tanken på å vende tilbake til Blindern er likevel ikke helt fjern.

– Er det min telefon som ringer?

Veronica Orderud vimser rundt på leting etter mobiltelefonen. Leiligheten ligner et utstillingsrom på Ikea. Lun, men nøytral.

– Ja hei, dette er Veronica Orderud. Så fint at du ringte tilbake. Jeg søkte på en stilling hos dere...

Universitas overhører så vidt setningene som utveksles over telefonen. Veronica Orderud var én av fire som ble dømt for medvirkning til overlatt drap i Orderud-saken, som 20 år senere fortsatt er en av Norges største drapsgåter. Hvem som utførte den iskalde

– Drømmejobben? Det er vanskelig, sier hun ettertenksomt.

– Jeg synes det er spennende å komme nært mennesker. Jeg kunne godt tenkt meg å fortsette i rusomsorgen. Eller kanskje bli fengselsprest.

CV-en til Orderud skiller seg nok litt ut. Ikke alle kan notere «fjorten år soning» under punktet «andre erfaringer».

– Jeg tenkte kanskje noen synes det var problematisk å gi meg jobb, men jeg trodde ikke det skulle bli så vanskelig, innrømmer hun.

Orderud sier hun oppfatter at arbeidsgivere mener oppstyret rundt henne vil være forstyrrende.

– Men du sier likevel ja til intervjuer og tuller en del med Orderud-saken?

– Det spurte de meg om på det siste jobbintervjuet, om det gikk an å tulle med Orderud-saken. Selvfølgelig gjør det det. Hadde ikke jeg hatt galgenhumor hadde jeg ikke overlevd.

– Man må jo by litt på seg selv.

Praksis ble fengsel

Veronica Kirkemo, som hun het før hun giftet seg, startet på Veterinærhøgskolen i 1995. I praksisperioden ble hun utplassert til Orderud gård hvor hun ble kjent med odelsgutten Per. De giftet seg og hun flyttet inn på gården. Like før hun kunne kalle seg veterinær, ble studieløpet brutt av lovens lange arm.

– Skulle du ønske du fikk en annen praksisplass?

– Ja, selvfølgelig. Men slik er det når man ser tilbake på ting i livet som skulle vært annerledes.

Før praksis som prest, må man levere politiattest. Og jeg har jo selvfølgelig merknad på den

henrettelsen av de tre menneskene i kårboligen på Orderud gård er fortsatt ukjent.

Nå for tiden er Veronica Orderud arbeidsledig og i en situasjon mange studenter gruer seg til: Jobbsøking.

Ikke CV-mat

Orderud folder hendene i fanget, ser opp i taket og sukker.

Veronica Orderud

HVA: Veterinær og Teologi profesjon

NÅR: 1995–1999 og 2004–2014

HVOR: Veterinærhøgskolen og Universitetet i Oslo

Veronica Orderud ble dømt til 21 års fengsel for medvirkning til drapet på svigerforeldrene, Kristian og Marie Orderud, og svigersøster Anne Paust.

Student med innetid

Orderud ble ført til Skien fengsel etter dommen falt i Eidsivating lagmannsrett i 2002.

– For å overleve mentalt måtte jeg gjøre noe, men mange studier utelukket seg selv på grunn av obligatorisk oppmøte.

En av medfangene tipset om teologistudiet. De kunne tilrettelegge studieløpet. Da hun noen år senere ble flyttet til Bredtveit

kvinnefengsel fikk hun permisjoner og kunne dra i forelesninger på Blindern.

– Jeg følte meg veldig inkludert på Det teologiske fakultet.

– Er det rart at folk er så imøtekommende?

– Ja, for i bakhodet er jeg redd for at de ikke skal være det. Man må på en måte legge de tankene litt vekk for ellers klarer man ikke gå ut.

– Fikk du venner?

– Det var et veldig sosialt miljø, men jeg kunne ikke akkurat dra ut og ta et glass vin eller dra på pizafest liksom. Jeg hadde innetider.

Blindern-retur

Orderud leverte master da hun bodde på overgangsbolig i 2014, men hun blir ikke prest uten gjennomført praksisperiode.

– Før praksis i et yrke som prest, må man levere politiattest. Jeg har jo selvfølgelig merknad på den, sier hun og legger til:

– Jeg ble godkjent av UiO, men alle menighetene jeg søkte hos kunne avvise meg.

Det var riktignok én menig-

het som åpnet en praksisplass, men innen Orderud fikk tilbudet hadde hun allerede takket ja til en stilling i rusomsorgen. Orderud arbeidet i Frelsesarmeens rusomsorg i to år, men på grunn av kutt i midlene fra Oslo kommune tok arbeidsforholdet slutt.

Presteyrket er ikke det eneste som frister. Orderud forteller at hun også kunne tenke seg å bli forsker.

– Jeg har ikke helt gitt opp tanken på at jeg skal tilbake til Blindern en gang.

Spøkelseshistorier

Uten jobb kommer mye fritid. Orderud forteller at når dagene blir lange er det godt å ha Netflix.

– Jeg elsker skrekkfilmer. Ikke med blod og gørr, men mer sånne overnaturlige. «The Conjuring» og «Anabelle» – sånt digger jeg.

– Tror du på spøkelser?

– Ja selvfølgelig.

– Er det noen spøkelser som går igjen hos deg?

– Nei, det tror jeg ikke. Da hadde jeg ikke følt meg så trygg.

magasin@universitas.no

DEBATT

debattredaktør: **Selma Joner**
debatt@universitas.no 938 08 470

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Undervisningsgøy med Nybø volume two

Leder i Norsk studentorganisasjon (NSO), Håkon Randgaard Mikalsen, har utfordret høyere utdanningsminister Iselin Nybø til å leve en uke på studielån.
– Jeg har blitt utfordret, og av og til må man gjøre litt artige stunt som statsråd, fortalte hun Universitetsavisa, etter å ha godtatt utfordringen fra talerstolen på NSOs landsmøte denne helgen:

Politikk i fokus, ikke på forsiden

I fjor fikk NSOs landsmøte kritikk for skjev kjønnsbalanse. Det var for mange menn sammenlignet med kvinner på talerstolen. Når det i år igjen viste seg at 83 prosent av alle på talerstolen i en debatt var menn, ble problematikken reist enda en gang. Det fikk twitterreaksjoner.
– Forskjellen av hvilket kjønn [sic]som er oppe blir frontet som et problem. Alle har lik mulighet til å tegne seg til talerstolen, politikken skal i fokus og

– Jeg vil melde til Håkon at jeg tar utfordringen hans, og lover å gjennomføre det før jeg tar ferie. Jeg må bare finne en uke hvor jeg ikke får alle måltider gratis, sa statsråden.
Men en annen uke, når hun bare har privat sjåfør og ikke betaler husleie, skal hun leve som en skikkelig student.

ikke på førstesiden i @AvisenK-hrono når det debatteres så mye bra. #lmnso, skrev delegat Cathrine J. Sønvisen fra Universitetet i Stavanger (UiS). Blant de superinteressante forslagene om alderspoeng, firerkrav i matte og formuleringsendring i utdanningspolitisk plattform forslag 5, linje 37, med replikker fra 15 delegater om verdien av og/eller i det aktuelle avsnittet, var det jo så mye annet godt forsidestoff å ta av.

Ukas sitat:

[...]på BI har man muligheten for [sic] å tilegne seg flotte titler, samt at det var en ekstra motivasjon for meg å få en egen jakke med logo og navn på

Maya Sol Sørgård, leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus, forteller BIs studentavis, Inside 24, om hvorfor hun elsker å drive med politikk

Ukas tweets:

Anne Marie Lund @AnneMLund
I fjor skrev jeg dette på #brukstemmen. Mener det samme i år #ståoppforoljå. Stem på endringsforslagene #LMNSO

Tobias Otterstad @TJOtterstad
Det er som jeg alltid har sagt: venstresiden er på LM for å vedta politikk, høyresiden er her for å spise softis.

Stein Olav Romslo @steinoro
Aiaiai, gutta! La oss gi plass til nokon andre også. Akkurat no er 83 prosent av besøka på talerstolen (i debatten om denne plattformen) gjort av menn. #LMNSO

STOPP NSO-GUTTEN

Debattregler i Universitas

- Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller
- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
 - Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
 - Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
 - Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Flere tusen studentboliger er på vei!

Studentbolig

Rasmus Reinvang, byrådssekretær for byutvikling

Universitas skriver om bygging av studentboliger og krav som stilles fra Oslo kommune i en nyhetssak og i sin leder 27. mars. Dessverre er det mye som er upresist i både lederen og artikkelen.

Byrådet er opptatt av at vi skal ha flere studentboliger i Oslo, og talene viser at vi leverer. De siste tre årene har vi regulert 879 nye studentboliger og gitt igangsettings-tillatelser til bygging av 1710 nye studentboliger i Oslo. Flere tusen nye studentboliger er altså på vei og Oslo gjør et byks mot Norsk Studentorganisasjons mål om at minst 20 prosent av studentene skal ha tilgang på studentbolig.

Universitas problematiserer i sin artikkel og leder at det stilles rekkefølgekrav til SiO. Alle som bygger i Oslo får krav om å bidra til å oppgradere infrastruktur i sitt nærområde. Det samme gjel-

der for utbyggere som skal bygge idrettshaller, omsorgsboliger og museer. Et eksempel er byggingen av Manglerud bad med ungdomsklubb og musikk- og kulturskole. Her pålegges Undervisningsbygg, som er utbygger, å opparbeide en turvei og friområder i området, i tillegg til utomhusarealer, adkomstvei, et samferdselsanlegg og parkeringsplasser til biler og

Studentboliger er viktig, og jeg kan fastholde at dette er en prioritet for byrådet

sykler. Byrådet er opptatt av at bidrag skal være proporsjonale og rimelige og tar hensyn til dette i studentboligprosjekter. Dette har vi god dialog med SiO om, som er positive til at det stilles rimelige rekkefølgekrav til SiO på linje med andre aktører.

I Universitas sin sak 27.3 etterlates et inntrykk av at SiO i forbindelse med byggingen av studentboliger i Blindernveien 6 ble pålagt å oppgradere en fritidsklubb. Det stemmer ikke. SiO er i dette prosjektet pålagt å opparbeide en del av Marienlystparken, populært kalt «Leker'n», ved å sørge for oppgradering av selve lekeparken i tillegg til beplantning og å sette opp benker på tilstøtende stier. En slik park vil gjøre området hyggeligere for alle som bor og oppholder seg i området – også studentene.

I Universitas sin sak kommer det heller ikke tydelig frem at kravet om å bygge en barnehage i Blindernveien 6 lå inne som en klausul da SiO kjøpte tomten. Dette var altså et vilkår som SiO har vært kjent med hele tiden, og som ble hensyntatt i kjøpsprisen. Det blir feil når Universitas gir inntrykk av at dette er et krav pålagt av Oslo kommune i ettertid.

Studentboliger er viktig, og jeg kan fastholde at dette er en prioritet for byrådet!

debatt@universitas.no

«Funktisstudentene» inntar universitetet

Inkludering

Aurora Kobernus, leder av «Funktisstudentene»

Tittelen er funktisstudentene inntar UiO, selv om vi har vært her lenge. Det som burde være selsagt for mange er ikke det for meg og andre medstudenter. Derfor startet jeg arbeidet med å lage studentforeningen «Funktisstudentene» – for studenter på UiO med funksjonsnedsettelse, kronisk (p) sykdom eller for pårørende.

Alle har utfordringer i livet, men noen har mer. Vi har noen ekstra utfordringer i hverdagen, så det er fint å finne sammen og snakke om felles opplevelser og erfaringer. Grunnlaget for likepersonsarbeid er at folk med noen av de samme utfordringene snakker sammen. Alle kan være med, ingen diagnose eller funksjonsvarianse er for stor eller for liten. Om du selv er en funktisstudent bli gjerne med på kaffemøter eller diskuter ting i gruppa vår på facebook.

Vi har noen huskereglene for oss selv når det gjelder tilrettelegging og funksjonsvarianser, som vi gjerne vil dele med alle. Vi er mange minoriteter i høyere utdanning. Du er ikke alene om å være en funktisstudent, skeiv, tospråklig, etnisk minoritet, eller er interseksjonell og tilhører flere av disse minoritetene! Det er lov å være nysgjerrig, vi tar oss gjerne tid til å svare på respektfulle og genuine spørsmål. For å snakke sammen må man også respektere om man synes noe er vanskelig å snakke om.

Vi skal bidra til å gi nyanser rundt det å være funktisstudent. Vi vil etter hvert se på det å opprette brukerutvalg, starte mer studentmedvirkning av og med oss på tvers av studier og institutt for hvordan det er å være funktisstudent på UiO og brukere hos SiO. Vi håper at de ser behovet for medvirkning og tilrettelegging. I dag kan det oppfattes av oss at vi står alene om utfordringene våre.

Vårt siste tips er til alle – vær åpen og ærlig med deg selv, uavhengig av funksjonsvarianse, del med andre om gleder og sorger i livet vi alle har. Slik blir vi flinkere til å snakke sammen når noe er tungt og blir mer kjent med andre.

debatt@universitas.no

ILLUSTRASJON: ODIN DRØNEN

Gratulerer, dere fant noe å klage på

Studietur

Ebbe Selby, leder for fagutvalget på kunsthistorie

Og klaging er selvfølgelig god presse, men noen ganger kan ukritisk klaging være svertende for mennesker som ikke fortjener det.

En student på IFIKK har valgt å skrive en kommentar om at IFIKK sin studietur bare var en rølpetur, og Universitas gir det ut fullstendig ukritisk. Som en av lederne på IFIKK vil jeg skrive litt mer om hva som skjedde på studieturen.

I flere måneder har en gruppe studenter jobbet med denne turen. De har brukt av sin tid for å gi tilbake til studiemiljøet på sin skole. Ingen av dem har fått betalt. Ingen av dem har erfaring som turguide. Det de har er et hjerte for å gi tilbake til sine medelever.

Dette sverter alle studentene som prøver å jobbe for studentmiljøet på IFIKK

Og de stilte opp med en fantastisk tur. Reisen gikk smertefritt, innlosjeringen var veldig god. I tillegg var det et nøye gjennomarbeidet program for uken. Dette programmet inkluderte daglige museumsbesøk, arrangerte middager på hyggelige restauranter og andre kulturelle eventer. Ettersom det var fire forskjellige studier som dro på tur, og alle fritt kunne velge hvem de ville være med, var det mye å gjøre.

En ting som ikke skjedde på turen var at studentene ble holdt i hånden. Studentene ble behandlet som voksne mennesker, som er frie til å gjøre det de ønsker. Ja, mange studenter valgte overraskende nok å gå ut en del på denne turen. Det inkluderer tydeligvis skribenten hos Universitas, som ikke engang fikk med seg alle de kulturelle

arrangementene, og heller dro hjem og skrev om hvor rølpete turen var. Dette gir henne god eksponering i Universitas, og sverter alle studentene som prøver å jobbe for studentmiljøet på IFIKK. Gratulerer.

debatt@universitas.no

Dagens regjering er best på klima

Klima

Felix August Borchgrevink Haave, styremedlem i Høyres studenter

Vi gjør mye bra for klimaet, og det arbeidet som gjøres i dag danner grunnlaget for fremtidens grønne arbeidsliv for oss studenter. Vi må imidlertid fokusere på det som fungerer, og ikke ty til urealistiske løsninger.

Høyres studenter står samlet om å se de store klima- og miljøutfordringene vi står ovenfor. Vi tar det på alvor, og mener næringslivet spiller en helt sentral rolle i klimaomstillingen. Det er derfor trist å se at en viktig bidragsyter som Natur- og ungdom ikke fokuserer mer på det.

Det har pågått en massiv forurensning fra norske bedrifter gjennom tidene, og det er naturlig at også de tar sin del av kostnaden. Der er derfor utrolig viktig at næringslivet omstiller seg. Tjenestene og produktene som selges må bli bærekraftige, og produksjonen må bli grønnere. Bedriften

Yara går frem som et godt eksempel på området, med å ha utviklet verdens første helelektriske lasteskip. Vi trenger flere slike!

Høyres studenter vil at kloden skal overtas i bedre tilstand enn før. Vi er med andre ord helt enige med kremen av norsk ungdom. Norge må bli et lavutslippssamfunn. Vi har imidlertid tro på at markedet kan løse mange av problemene, i motsetning til våre sosialistiske kollegaer på Stortinget.

De aller største utslippene skjer utenfor Norges grenser. Oljefondet har trukket seg ut av rene leteselskaper innen olje og gass. Samtidig er oljen i Norge med på å finansiere utbyggingen av vannkraft, som i praksis gjør Europa fossilfritt. Norsk gass har i tillegg gjort det mulig å gå bort fra miljøfiendtlig kullkraft, som mange stater tidligere var avhengige av. Vi må med andre ord ikke avvike olje og gass nå – men heller utvikle næringene slik at de bidrar til det grønne skiftet, både i Norge og internasjonalt.

Vi må velge å tro på Norge som et lavutslippssamfunn

Regjeringen har satt som mål å bli klimanøytralt innen 2030. For å få til dette vil de bygge ladestasjoner over hele landet, samt arbeide for elektriske fly. Internasjonalt skal det investeres i fornybar energi i fattige land, hvor det trengs aller mest. I tillegg har regjeringen opprettet et nytt fond som heter «Nysnø» i oljehovedstaden Stavanger. Fondet har som oppgave å investere i nye, grønne arbeidsplasser.

Det er med andre ord stor grunn til å tro på en lysere, grønnere fremtid. Pessimismen fra venstresiden smitter heldigvis ikke over på oss. Overskriften lyver ikke – det er ingen regjering noensinne som har gjort mer på klimaområdet enn den sittende. Og det beste av alt; vi gjør det uten å stå i veien for de som gjør det mulig. Dagens regjering er utvilsomt best på klima.

Så kjære opposisjon! Vi trenger ikke å finne opp hjulet på nytt. Vi må velge å tro på Norge som et lavutslippssamfunn. Vi må tro på fremtiden.

debatt@universitas.no

FOTO: HUMANETISK FORBUND

ANMELDELSER

anmelderredaktør: **Jonas Solgård (vikar)**
anmeldelser@universitas.no 995 92 354

Konsert:

Tilbakelent fest

Ivan Ave

Hvor: [Vulkan Arena](#)

Når: [Fredag 5. april](#)

Det ble en kveld med dans, fotballfeiring og et vidunderlig samspill mellom rapper og band, da Ivan Ave spilte på Vulkan Arena på fredag.

– En del av det å bli kjent med meg på konsert, er å bli kjent med en av mine interesser. Det stod 1–1 til pause da jeg gikk på scenen, sier Ivan og sikter til Liverpool-kampen som går samtidig. «FORT-SATT 1–1», ropes det fra en i publikum. – Takk skal du ha. Jeg har aldri vært så nervøs på en scene før, svarer Øygarden før han gyver løs på låten «Hello».

Halveis ut i konserten viser Ivan Ave frem alt det som gjør kvelden fantastisk. Når den mest dansbare låten nærmer seg slutten dempes lysene på scenen. Bandet viser

muskler ved å spille et nydelig, jazzete mel-lomparti før hovedpersonen kommer tilbake på scenen. Han skal til å starte neste låt, da fotballkommentatoren i publikum roper: «2–1, Salah!»

– Min mann Mohamed Salah, smiler Ivan, og går videre inn i en låt som avsluttes med fantastiske a cappella-linjer fra rapperen selv. I løpet av disse minuttene viser Ivan Ave hvordan man gjør alt riktig på scenen. Bruken av de dyktige musikerne i bandet, fokuset på hans evner til å skrive meningsfulle tekster, samtidig som han storkoser

seg med publikum.

Det nærmer seg slutten på konserten og Ivan skal til å be publikum om å ta vare på sirkelen sin da det brøles fra publikum: «3–1, HENDERSON!»

– Henderson? undrer Ivan et lite sekund før han går inn i en liten seiersdans, avslutter konserten med siste låt, «The circle» og takker for seg og bandet.

Haakon Nesse Moreau
anmeldelser@universitas.no

Ivan Ave eller Eivind Øygarden som han egentlig heter, har gitt ut to soloalbum til strålende kritikker. Men han var ikke ukjent før dette. Sammen med produsenten Fredfades slapp han to plater og en EP som plasserte han på kartet. Rapperen fra Rjukan ble i 2014 plukket opp av det Berlin-baserte plateselskapet Jakarta Records. Siden da har han levert hip-hop med «jazzy beats» og tekster med dobbeltbetydning. Disse forteller om hans positive innstilling til en melankolsk hverdag.

En høyfrekvent tone sprer seg utover Vulkan Arena, som nå er fylt opp av et forventningsfullt publikum. Den brytes av noen raske trommeslag, et keyboard slenger seg på, bass og trompet blir med på å bygge opp stemningen. Inn slentrer Ivan Ave med en pils i venstre og mikrofon i høyre hånd. – Ey Vulkan! roper han til et brølende publikum før han dumper ned på en barkrakk, lener seg bedagelig tilbake og sier med avslappet stemme:

Chill vibe: Ivan Ave legger seg langflat, men musikken stopper ikke. Han fortsetter rappingen mens publikum strekker hals for å se hva som foregår.

FOTO: VIBEKE JOHANNESSEN

Bok:

Kåte og forvirrede sannheter

Det er ikke før hovedpersonene i Kristin Bjørns *Sant nok* kler av seg, at leseren kommer nærmere nok.

I første halvdel av novellesamlingen *Sant nok*, er debutantforfatter Kristin Bjørns prosjekt irriterende overtydelig: Gjennom å bruke faktiske historiske personer og hendelser, vil hun si noe *sant* om sitt fiktive persongalleri. Det er likevel ikke før hun legger koloniherrer, astrofysikere og nakenmodeller fra en fordums tid fra seg, at menneskene hun skildrer åpenbarer seg for leseren.

Problemet? De ytre rammene får for stor plass til at vi rekker å bli kjent med novel-lens hovedperson, før vi må bla videre. Det beste eksempelet er bokens første novelle, som handler om en alenemor. I ren økonomisk desperasjon blir hun med en mann hjem fra matbutikken. Først ligger hun med ham, og så forteller hun han historien om hvor grådige koloniherrerne var da Tsjadsjøen i Vest-Afrika skulle deles mellom dem. Hvordan godene fordeles, henger med an-

dre ord ikke på grep for alenemoren. Jeg lur-der derimot på hvordan hun havnet der hun er, eller hvorfor hun videre handler som hun gjør. Og det kan hverken Tsjadsjøen eller Bjørn gjøre meg noe klokere på.

Litt etter litt slipper heldigvis virkeligheten taket, og relasjonene får ben å gå på. Bjørn, som har bakgrunn fra teater, bruker flere deler av novellesamlingen til å skildre et kunstnerisk samarbeid mellom to tidligere kollegaer. Og det gjør hun lurt i, for her kommer hennes fortellerkunst til sin rett. Scenen der en middelaldrene skuespiller kliss naken suger en sceneteknikker for å hevde seg overfor sin tidligere makker, kommer til å være etset fast på netthinnen min til evig tid. Passiaren som følger, der den ene ektefølt legger ut om hvordan hun har det i lange eposter, og den andre svarer lettbenet og selvpoptatt på Facebook-chat, er kostelig.

Det samme er forøvrig romansen mellom en gjestelærer og en videregåendeelev. Sexen deres er skildret så eksplisitt, varmt og klønete, at jeg rødmer som om jeg er blitt tvunget til å se på. Ingen historiske linjer, ingen klær, bare kåte og forvirrede rettslærer Peter Grenersen og hans overbærende elsker på sytten år.

Universitas' anmelder anbefaler å plukke opp Bjørns debutbok, men velge seg ut de novellene der hun ikke insisterer på å trekke de historiske linjene. Som hennes egen karakter så fint skildrer en gjeng dramastu-denter: «De var så fulle av teori og vurderingskriterier at de knapt ville kjent det om de ble truffet av et tog. De vet knapt at de har en kropp». Så hopp over historieleksjo-nene, og la heller Kristin Bjørns litterære sex- og kjærlighetstog treffe kroppen din i hundre kilometers hastighet.

Ingrid Ekeberg
anmeldelser@universitas.no

Sant nok

Hva: [Novellesamling](#)

Forfatter: [Kristin Bjørn](#)

Utgiver: [Gyldendal](#)

Singel:

Lauritzen trykker på de riktige knappene

Ingen juksekode, bare fengende hurramusikk.

Game Boy
Hvem: [Kjartan Lauritzen](#)
Hva: [Ny singel](#)

Norsk raps hurragutt nummer én og Balestrands store sønn er ute med ny låt. «Game Boy» er en låt som beveger seg over i trap-sjangeren, og Kjartan klarer fint å emulere Atlanta-stilen uten å høres ut som en fyr med store sjangerkomplekser. Tro mot denne stilen har han ad libs som høres ut som han etterligner Super Mario. I tillegg til nostalgiske Game Boy-inspirerte synther, over en hi-hat-tung trommemaskin, og selvfølgelig med Kjartan Lauritzens umiskjennelige rapping på tung vestlandsdialekt.

I **refrenget** synges «alle bare damn boy, du er fet, har du fått deg Game Boy», og det låter noe banalt, men det gjør sjeldent noe i Lauritzens tekster. Låta er kanskje ikke like fengende som kremlåten «Fredag» eller «La meg være i fred», men fortsatt får Laurit-

zen vist sin styrke: som er å lage fengende heisalåter som er lette å synge med på, uansett tid på døgnet. På den måten er han faktisk en slags Staysman med et godkjent-stempel fra P3.

Med seg som gjesterapper har han den Spellemann-vinnende rapperen Store P, som er sentral i det bergenske rapkollektivet A-laget. Men dette tilfører ikke stort annet til låta enn intern kred fra rapmiljøet. Lauritzen kunne fint rappet verset selv, uten at kvaliteten hadde gått til hverken den ene eller andre siden. Det er litt som da Chris Brown huket tak i Lil Wayne på låta «Loyal». Plutselig har sangen fått litt dopbefengt street-cred, men gjesteartisten får også et litt annet publikum.

Låta er morsom, litt hardere enn vanlig og Pokémon-nostalgisk. Noe utrolig originalt er det kanskje ikke, men det er uansett freskere å høre denne på P3 enn enda en «genuin» artist som «alle» mener burde vunnet Spellemannprisen. Kjartan Lauritzen kan trygt fortsette med sin greie, og minne oss om hvor gøy musikk kan være.

Tony Norgaard
anmeldelser@universitas.no

Bok:

Ikke Norges Ninjakommandør

Det hele ender opp som et halvhjertet forsøk på å skape sin egen norske actionhelt.

Den sanne historien om Arne Treholt: Norges Ninjakommandør
Hva: [Tegneserie](#)
Forfatter: [Aleksander Kirkwood Brown](#)
Illustratør: [John S. Jamtli](#)
Utgiver: [Cappelen Damm](#)

Den sanne historien om Arne Treholt: Norges Ninjakommandør er en tegneserie som hevder å sitte på den virkelige historien om livet til spiondømte Arne Treholt på 1970- og 1980-tallet. Boken som kom ut i år skal visstnok være en revidert versjon av om lag seks tegneserier laget i 1987, som aldri ble lansert. Tekstforfatter Aleksander Kirkwood Brown er en norskskotsk forfatter som har skrevet flere barnebøker og er manusforfatter for NRK-programmet «Nytt på Nytt». Illustratøren John S. Jamtli har blant annet produsert tegneseriealbum som DASS og Sabotør. I Norges Ninjakommandør oppfordrer de leseren til å bedømme selv om tegneserien burde se dagens lys eller ikke. Er sannheten om Treholt for mye for offentligheten?

Allerede på side én blir Universitas' anmelder møtt med rar bruk av sensur. Alle medvirkende fra originalutgaven har blitt tusjet ut. Det er rett og slett ikke mulig å vite hvem det var som stod bak 1987-versjonen av tegneserien. Dette pirrer nysgjerrigheten.

Gjennom tegneserien følger leseren to parallelle historier. Den ene delen foregår i et avhørsrom på Grønland politihus. Den andre delen, som i hoved-

sak utgjør den største delen av sidene, omhandler to av oppdragene ninjaen Treholt blir sendt på. Ett i form av opplæring hos en kvinne på en hemmelig øy langs norskekysten. Det andre oppdraget er operasjon Varg-Hiet i Ramfjord, Trøndelag.

Tegningene står i klassisk stil til action-tegneserie-tradisjoner. Treholt-boken kan minne om andre i samme sjanger, som Fantomet og Marvel. Med grove, tykke, svarte linjer og duse farger setter illustrasjonene stemningen. Det fungerer teknisk bra, siden de skaper et levende bilde. Men det er for lite variasjon i fargebruk, noe som gjør at de fleste sidene går litt i ett med hverandre.

Historien i seg selv er interessant. Med bruken av anonymisering i begynnelsen og oppfordring til leseren om å bedømme selv, blir Universitas' anmelder usikker på om dette er hentet fra virkeligheten eller ikke. Sitater som «du kan ta vingene fra en ørn og sy dem på en elg, men den vil aldri lære å fly», og bruk av kallenavn som «Bjørnefitte» gjør historien tørrere og tørrere i lengden.

Å blande Kong Fu Panda, Crocodile Dundee og Karate Kid funker bare ikke når man skal putte alt dette inn i Norges kanskje mest kjente spion. Det blir for tamt og sammenlignbart med andre superhelt-historier. Nesten litt som da George Clooney spilte Batman i 1997 – ingen husker det. Sorry, Arne Treholt, men du er nok ikke Norges Ninjakommandør!

Gunhild Tveiten
anmeldelser@universitas.no

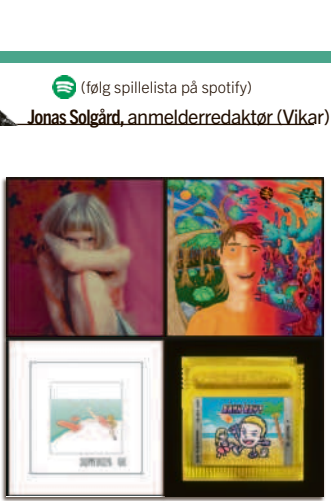
Universitas anbefaler

The Seed – AURORA
Deilig og majestetisk

Danser med en tjommi – Ka2
Tro det eller ei, men dette er faktisk ikke rap

Aske – Svømmebaseng
Vanskelig å ikke like dette

Game Boy – Kjartan Lauritzen, Store P
Om ikke anmeldelsen skulle overtale deg

Kulturkalender uke 4

Hand to God, Teaterkjeller'n.	11/4, 25/4, 26/4	Yoga i Frognerparken 2019	14/4
Det er stas når store Broadway-suksesser kommer til Norge. Det pleier i alle fall å hete det når slike stykker blir satt opp her hjemme. Hand to God er nettopp et slikt stykke. Regien er det velkjente Frank Kjosås som står for. Stykket handler om en rappkjeftet dukke som tar kontroll over en gudfryktig menighet. Umulig å ikke bli nysgjerrig her, altså.		Siden 2009 har Fri Yoga satt opp uteyoga i Frognerparken, og det er nå duket for 2019s første «session». Ta med deg 60 kroner i konanter, eller Vipps og ta del i 60 minutter yoga i den friske vårluften i Oslo. Hva er vel bedre enn å rense sjelen blant Norges mest kjente nudister?	
Teaterkjeller'n, 20.30. Pris: 215 kroner (student)		Frognerparken, 16.45	
Rock Cinema: Mid90s, Rockefeller	11/4	Game of Thrones, premiere på Colosseum	15/4
Jonah Hill, han som spilte det feite og rappkjeftede sidekicket til Leo DiCaprios Jordan Belfort i The Wolf of Wall Street, debutterer som filmregissør med filmen Mid90s. Den handler om en 13 år gammel gutt som skal finne seg selv, en sommer på 90-tallet. Om Hill er like god bak som foran kameraet gjenstår å se, men på torsdag kan du oppleve debuten helt gratis(!) på Rockefeller. Det eneste du må gjøre er å trykke på «skal» på arrangementet.		Winter has come... Hvis du er en av de som foretrekker å se Game of Thrones i en kinosal, sammen med resten av Oslo, så er dette stedet å dra mandag 15. april. I samarbeid med Nordisk Film Kino har HBO Nordic satt opp premierevisning av den siste sesongen av GoT, i Norges største kinosal. Billettene er gratis, men du må hente de selv på Colosseum før mandag.	
Rockefeller, 19.00		Colosseum kino, 19.00	

Abdirahman Hassan, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Farvel, Akademika

Hvem: [Alle som utsetter å kjøpe pensum](#)
Hva: [Nasjonalbiblioteket](#) Hvorfor: [Gratis pensum](#)

Du har eksamen om nøyaktig to uker, og har enda ikke kjøpt halvparten av bøkene som står på pensumlista. Hva gjør du? Du kan enten velge å svi av store summer på Akademika, eller så kan du være klok og oppsøke Nasjonalbiblioteket. Hvorfor, spør du? På Nasjonalbiblioteket kan du nemlig lese alt av pen-

sium som e-bok, helt gratis. Det eneste du trenger å gjøre er å logge deg inn med Feide i bibliotekets lokaler. Med på kjøpet får du også en helt fantastisk lesesalsplass. Si farvel til den udugelige og stappfulle lesesalen på Oslomet og svindyre Akademika, og omfavn Nasjonalbiblioteket som ditt andre hjem.

Tony Norgaard, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Lommetyv på to hjul

Hvem: [Brukere av el-sparkesykkel](#) Hva: [Pris](#) Hvorfor: [Unngå Luksusfellen](#)

De elektriske sparkesyklene har inntatt Oslo, på godt og vondt. Kanskje mest vondt, da det meldes om blinde som blir påkjørt (av ikke-blinde) og at folk slenger fra seg fartøyene sine hvor som helst. Det er faktisk blitt så ille at FrP i Oslo vil vurdere et forbud. Dette er altså det samme partiet som opphevet forbudene mot Segways og vannscootere. Apokalypsen er på vei, og den kjører elektrisk sparkesykkel. Til en pris på to kroner minuttet kan dette potensielt være noe Luksusfel-

len-Hallgeir ville kalt for en liten lommetyv. Små ting man bruker penger på i hverdagen, som man egentlig kan kutte ut. Dermed fungerer de elektriske sparkesyklene i beste fall som et alternativ til drosje eller NSBs bybiler, og som et ypperlig rekreasjonskjøretøy. Men på studentbudsjett kan det være lurt å spørre seg om det er like greit å gå dit man skal, slik at man kan bruke pengene på viktigere ting, for eksempel en duggrfsk øl i vårsola.

Nørds, foren eder

I denne ukens Universitas kan du lese om førstelektoren i nordisk litteratur som presenterer sitt oppsigelsesbrev som et dikt.

– For en nørd! ropte ansvarlig redaktør, Runa Fjellanger, da hun så dokumentet og holdt en halvtimes tirade om hvor mye hun hatet dikt, nynorsk og gutter. Ad-notam redaksjonen kan imidlertid avsløre at Fjellanger har en hemmelig lidenskap for poesi. Vi har nemlig fått tak i Fjellangers eget oppsigelsesbrev i Universitas, til tross for at ett-årskontrakten hennes uansett går ut til sommeren. Hvem er nørd nå? Det ser til og med

ut til at Fjellanger kan ha latt seg inspirere av litteraturlektoren: Etter eitt år seier eg takk for meg. Eitt år er ei lang tid når ein er svolten på sakar og meningskåt. Kjære Universitas, eg håpar dykk saknar meg like mye som jeg kommer til å sakne meg sjølv i redaktørstolen. Kanskje de vil sjå tilbake og angre.

Kanskje eg vil vere the one that got away Kanskje vil me ha ein midlertidig flørt igjen seinare. Kanskje du vil vere den som made a woman cum for once.

Ukas studentvin

BEDRE ENN SPRITZ: Sjefen i Åja-konsernet har åpenbart latt yngstesønnen pynte mer enn påskeeggene i år, og resultatet er polets mest sympatiske etikett. Smaken er dessuten fortryllende. Ølet, en witbier, er fruktig, perfekt syrlig, og hopper så lystig som påskeharen over tunga.

Smaken matcher godt med syntetisk, gul marsipan, sånn aluminiumsfolie du fester rundt halsen for å brunes skikkelig under haka, og Scrabble. Jeg er faktisk villig til å melde at ølet demper det intense hatet som oppstår når du taper i nevnte brettspill mot en yngre slektning. Ikke dårlig, bare det. Det eneste aberet er at flaska er så liten, men altså, desto flere flasker å skyte på med luftgeværet på hytta. God påske!

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Mathias Gravdehaug, vinanmelder i Universitas

Åja påskeøl
Pris: 44 kroner for 0,33
Land: DRAMMEN
Alkohol: 5,5 prosent

I denne ukens Universitas kan du lese om en ansatt ved NMH som har blitt varslet om, etter at vedkommende kom med Islam-kritiske kommentarer på Facebook-innlegget til en frivillig organisasjon. Kommentaren ble varslet inn til ledelsen ved NMH, som mener at dette er privat ytring, og dermed ikke straffbart. Bea er fersk i Universitas, men ble nysgjerrig på hva som regnes som private ytringer i 2019 og ringte derfor professor Arne Krokan, som har spesialisert seg på sosiale medier, for å finne ut mer.

[ring, ring]
– Hei, snakker jeg med professor Arne Krokan ved NTNU?

– Ja, det gjør du.
– Jeg heter Bea og ringer fra studentavisen Universitas i Oslo. Denne uken har vi en sak som handler om en ansatt ved Norges musikkhøgskole (NMH) som har blitt varslet inn etter å ha kommet med islam-kritiske kommentarer på Facebook. Varsleren påpeker at den ansattes Facebook-profil ikke er privat, og uttrykker bekymring for hva slags signaler det sender til muslimske studenter ved høgskolen. Jeg lurer på om du kan si litt om hvordan dette går innunder privat ytring eller ikke?

– For noen år siden var det en professor i Trømsø som skrev på Facebook at det hadde vært spesielt dårlige resultater fra hans studenter det året. Han trodde vel han delte dette med sine venner på Facebook, men det er jo ganske etablert at sosiale medier ikke er noe særlig privat.

– NMH mener i hvert fall at dette er private ytringer, og vil derfor ikke straffe vedkommende. Synes du det burde vært en straff, fordi den ansatte i kraft av sin stilling representerer NMH?

– Jeg tenker det blir vanskelig hvis man alltid skal

representere noen fordi man jobber et sted. Samtidig har man et ansvar for å ikke si noe lovstridig.

– Har sosiale medier gjort det vanskeligere å definere hva som er private ytringer og ikke?

– Ja, i noen sammenhenger har det nok det. Det er forskning som sier at det er flere som vegrer seg i offentlig debatt fordi terskelen for å bli stigmatisert er mye høyere enn det har vært tidligere. Spesielt i debatt om innvandring. Det er sterke følelser involvert.

– Jeg skjønner. Vi har hatt en diskusjon i redaksjonen om hvorvidt det man skriver på Facebook og andre sosiale medier, telles som offentlige ytringer. For eksempel var det en i redaksjonen forrige uke som skrev «Quelq'un a vu mon pantalon?» på Facebook. Er ikke dette ufølsomt overfor de som vet hvor buksene sine er?

– Eeeh...
– «Quelq'un a vu mon pantalon?» er forresten «Har noen sett buksene mine?» på fransk.

– Ja... Jeg er litt redd for at vi skal havne i amerikanske tilstander, hvor noen blir nektet å forelese fordi man blir forbundet med ekstreme menin-

ger av studentene.

– En kilde i saken vi skriver sier han tror det er stor takhøyde for ytringsfriheten i kommentarfeltet på Facebook. Er det lavere takhøyde på Twitter? Hvilket sosialt medium har den laveste takhøyden?

– Det blir synsing fra min side.
– Javel. I disse Game of Thrones-dager er det mye spoilere ute og går. Da Joffrey døde i sesong fire hadde jeg en kompis som postet et bilde av det på Instagram rett etterpå, og odela for nesten hele vennegjengen. Hvor sykt ikke det? Hvem gjør det liksom?

– Nei, det... Var det bevisst eller var det kanskje ubetenksomt?

– 100 prosent bevisst. Han elsker å provosere. Men i 2011 skrev vår nyhetsredaktør at han «er homo» på Facebook. Men så er han ikke det:PppPpp. Hva tenker du?

– Jeg tenker vel at det må være for å teste reaksjoner.

– Han fikk masse reaksjoner. Hele fem kommentarer, faktisk. Til slutt: vil du vurdere din stilling som NTNUs svar på Snillegucci?

– Nå er jeg ikke helt med deg. Nei, den der skjønte jeg ikke.

– Too bad. Vi snallast på Instagram!

QUIZJYPLINGENE

- 1. Kanye West ga ut sitt debutalbum i 2004. Hva het albumet?
- 2. I hvilken serie møter vi hovedkarakterene Susan Mayer, Lynette Scavo, Bree Van De Kamp og Gabrielle Solis?
- 3. Hvem skrev diktet *Du må ikke sove* fra 1937?
- 4. Hva er «man» på nynorsk?
- 5. Hvilken nordmann ble kåret til verdens beste håndballspiller i 2018?
- 6. Hva er kålrabi eller kålrot på engelsk?
- 7. I hvilken by i Norge arrangeres Blinkfestivalen?

- 8. Hvilket artistnavn går Eivind Øygarden under?
- 9. I serien Game of Thrones møter vi Sam, Jon Snows venn. Hva er hans fulle navn?
- 10. Hva skiller de fire innerste og fire ytterste planetene i solsystemet vårt?
- 11. Hvilket verk av Shakespeare har inspirert handlingen til filmen Løvenes Konge?
- 12. I hvilket år ble Universitas grunnlagt?
- 13. Hva heter sykkelrittet som arrangeres i perioden August-September, og har blitt arrangert årlig siden 1955?
- 14. Hvilket universitet var det

- første i Norge, og når ble det grunnlagt?
- 15. Hvilket jente- og guttenavn var mest populært i 2018?
- 16. I hvilket år ble TV2 lansert?
- 17. I hvilken by har Dolce & Gabbana hovedkvarter?
- 18. Hvilket kameramerke er Huaweis samarbeidspartner i forbindelse med utvikling av mobilkamera?
- 19. Hva het Senterpartiet frem til 1959?
- 20. Tre land har en drage i flagget sitt (hvorav det ene flagget har en veldig liten drage). Hvilke land?

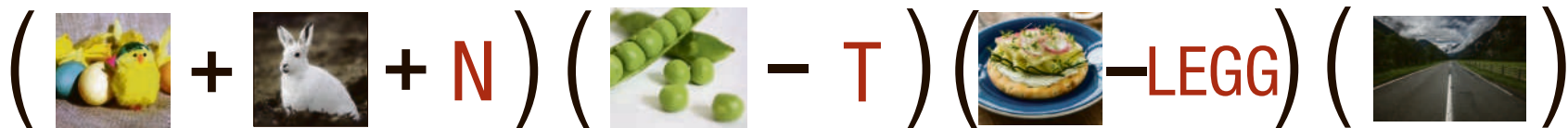
av Hans Magnus Meland og Teresa Eltevåg Cissé, journalister i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Love Island: Innsatsen din her minner STYGT om Tones skjermtid i Love Island - ikkeeksisterende :)
- 5-9. Ex on the beach: Bitch..... hør her.....
- 10-14. Paradise?: Det later til at du både er DIGG og har noe mellom hodet :) Kanskje det er håp?
- 15-20. Den Unge Mester: Ikke for å være ekkel, men nyhetsredaktør Henrik Giæver er sjefsquizmaster i Morgenbladet. Nå kan du kanskje tørre å prøve deg på den? :)

1. The College Dropout 2. Frustrerte fruier (Desperate Housewives) 3. Ar-nulf Øverland 4. Ein 5. Sander Sagosen 6. Rutabaga 7. Sandnes 8. Ivan Ave 9. Samwell Tandy 10. De fire innerste er steinplaneter og de fire ytterste er gassplaneter. 11. Hamlet 12.1946 13. Vuelta a España 14. Universitas! 15. Jentennavn: Emma, guttennavn: Lucas 16. 1992 17. Milano Oslo, 1811. 19. Bondepartiet 20. Wales, Bhutan og Malta

Rebus

HINT: FERIE <3 Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Klar for afterski?» Det klarte Verdens beste spesialpedagoger, Dan Børge brekker seg, Løperne i Osi Friidrett, Rojalistkontoret.